

informator

KULTURALNY I TURYSTYCZNY

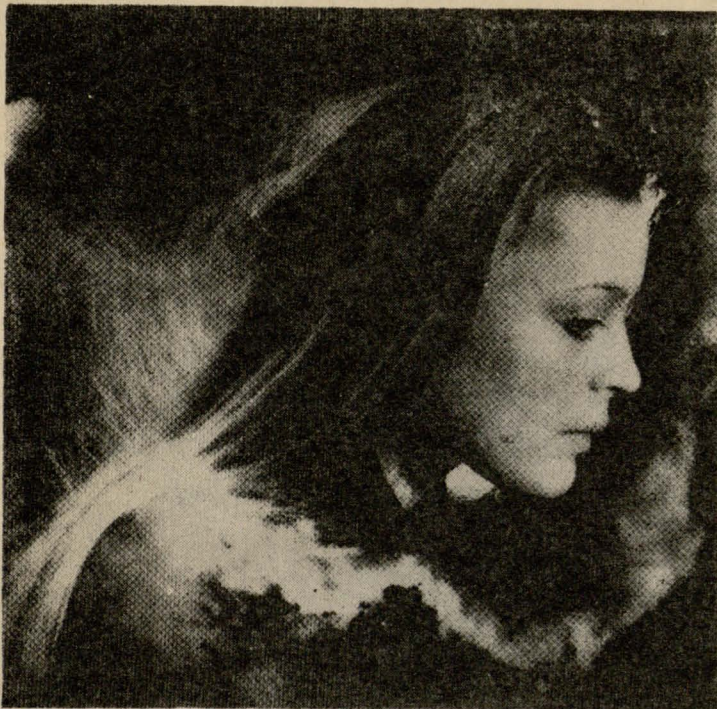
województwa jeleniogórskiego

W NUMERZE:

- ▲ „LATO 82” — PROPOZYCJE PLACOWEK KULTURALNYCH
- ▲ SZLAKI TURYSTYCZNE STREFY PRZYGRANICZNEJ KARKONOSZY DOSTĘPNE W CZASIE TRWANIA STANU WOJENNEGO
- ▲ LEGENDA O ZAMKU CZOCHA
- ▲ INFORMATOR DLA POSZUKIWACZY SKARBÓW
- ▲ KRZYŻÓWKA
- ▲ Z WIZYTĄ W FWP
- ▲ „SPORT W MEDALIERSTWIE”

LIPIEC 1982

1/59

Krzyżówka

POZIOMO:

1) cytat, sentencja, aforyzm, 6) nie wojskowy, 9) miejsca niebezpieczne, zakazane, 10) potwierdził jej istnienie Schlieman, 11) odgłos upadającej monety, 12) domena kronikarza — historyka, 14) czworobok, 16) pryska z ogniska, 18) partnerzy z nitką, 19) ciężka platforma na szynach, 20) szop, 23) podstawowa jednostka monetarna, 26) tłok, 29) zawód znachora (i nie tylko), 30) wyznanie wiary, 31) At, 32) somnambulik.

PIONOWO:

1) El Cordobes, 2) wzrost rośliny pod wpływem bodźców fizycznych, 3) aplauz, głośnie uznanie, 4) siła, moc, 5) maść konia, 6) konstrukcja cybernetyczna, 7) ukrop, war, 8) prosty cukier mlekowy, 14) odmiana azjatyckiego osła, 15) oś bistabilna, 16) reglamentowany tłuszcz, 17) zastój, cofanie się, 21) Paul, śpie-

wak murzyński, 22) odgłos wydany przez ekwipunek zbrojny w starciu, 23) ciąży na sumieniu, 24) kolejka, 25) zaroodporny lakier o złotym odcieniu, 26) winniczek, 27) sedno sprawy, 28) wyprysk skóry.

* (kar)

Rozwiązania prosimy przesyłać do końca miesiąca na adres redakcji: „Informator Kulturalny i Turystyczny Województwa Jeleniogórskiego” Baszta Miejska, ul. Grodzka 14, 58-505 Jelenia Góra, lub na adres wydawcy — Wojewódzki Dom Kultury: ul. 15 Grudnia 28/30, 58-505 Jelenia Góra. Spośród trafnych rozwiązań rozlosujemy nagrody.

Jednocześnie informujemy tą drogą osoby, które wylosowały nagrody w ostatnich dwóch miesiącach ubiegłego roku, iż w najbliższych dniach prześlemy je pocztą.

informator

KULTURALNY I TURYSTYCZNY

województwa jeleniogórskiego

SPIS TREŚCI

☐	TEATR	4
☐	MUZYKA	4
☐	ESTRADA	5
☐	GALERIE	6
☐	MUZEA	8
☐	BIBLIOTEKI	11
☐	OŚRODKI, KLUBY, DOMY KULTURY	18
☐	„SPORT W MEDALIERSTWIE”	19
☐	„Z KART HISTORII”	21
☐	SZLAKI TURYSTYCZNE DOSTĘPNE W CZASIE TRWANIA STANU WOJENNEGO	24
☐	PROPOZYCJE BIUR TURYSTYCZNYCH	26
☐	LEGENDY ZAMKÓW DOLNOŚLĄSKICH	34
☐	Z WIZYTĄ W FWP	37
☐	HISTORIA SCHRONISK KARKONOSKICH	39
☐	MIASTA i WSIE WOJEWÓDZTWA JELENI OGÓRSKIEGO	44
☐	SZUKAJMY SKARBÓW	45

1/59/82

WYDAWCA: Wojewódzki Dom Kultury
Jelenia Góra; ul. 15 Grudnia 28/30

WSPÓLWYDAWCA: Wojewódzkie Centrum Informacji Turystycznej

ADRES REDAKCJI: Informator Kulturalny i Turystyczny Województwa Jeleniogórskiego, 58-505 Jelenia Góra, Baszta Miejska, ul. Grodzka 14, tel. 235-42

REDAGUJE ZESPÓŁ: redaktor naczelny — Andrzej Grzelak

DRUK: DZG Jelenia Góra, 1506-2-01119/82 2 000 A5 — H-24

Materiały należy nadsyłać na adres redakcji w nieprzekraczalnym terminie do 15 każdego miesiąca. Za zmiany w programach redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

Cena 10 zł

O ddajemy czytelnikom do rąk 59 numer „Informatora” po półrocznej przerwie. Mimo, że jest to dość długi okres czasu, postanowiliśmy nie dokonywać w układzie rubryk naszego miesięcznika większych zmian, a także kontynuować pozycje, które cieszyły się dużym zainteresowaniem w roku 1981. Liczymy na to, że nasi stali odbiorcy pamiętają jeszcze o czym pisaliśmy do grudnia, a nowi, o ile ich nasze propozycje zainteresują, sięgną do numerów archiwalnych.

W „Informatorze” znaleźć można artykuły ukazujące się w takich naszych stałych rubrykach jak: „Legends dolnośląskich zamków piastowskich” (dziś o Zamku Czocha), „Miasta i wsie województwa jeleniogórskiego”, „Z kart historii”, „Historia schronisk karkonoskich”. Ten ostatni cykl powoli już się kończy. Wyczerpujemy bowiem listę schronisk leżących w Karkonoszach i już wkrótce sięgniemy do innych pasm górskich Sudetów.

Turystom, zarówno mieszkającym stale na terenie województwa jeleniogórskiego, jak i przybywającym do nas z innych rejonów Polski radzimy zapoznać się z informacją „Szlaki turystyczne strefy przygranicznej Karkonoszy dostępne w czasie trwania stanu wojennego”. Są w niej zawarte wszelkie dane które powinny znać każdy nim wyruszy na trasy górskich wędrowek.

Poza tym polecamy ciekawą rozmowę z dyrektorem Zarządu Okręgu Funduszu Wczasów Pracowniczych w Karpaczu, propozycje biur turystycznych spędzenia zarówno urlopów jak i kilkudniowych okresów wolnych od pracy, omówienie wystawy, która czynna będzie w Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu — „Sport w medalierstwie” i inne informacje zarówno o charakterze kulturalnym jak i turystycznym.

„Szukajmy skarbów” — to pozycja, która powinna spotkać się z dużym zainteresowaniem czytelników. Zawarte są w niej dane, gdzie na terenie województwa pograbane są w ziemi skarby czekające na swych okrywców. O ile pójdziemy za wskazaniem autora artykułu i wyruszymy na poszukiwanie przygody z łopatą i kilofem, to mimo wszystko radzimy traktować nasze informacje z „przymrużeniem oka”. A poza tym konieczne jest przestrzeganie wskazań zawartych w pierwszej części tego materiału.

Podobnie jak w ubiegłych latach numer lipcowy zawiera większą niż zwykle ilość informacji o charakterze turystycznym. W czasie wakacji gościmy wielu turystów i wczasowiczów, a także i stali mieszkańcy województwa częściej wybierają się na łono natury. Chcieliśmy więc zapewnić im jak największą ilość danych o możliwościach wycieczki. Z drugiej strony, podobnie jak w innych rejonach kraju, także i nas częściej placówek kulturalnych z powodu urlopów, bądź remontów zamyka swoje podwoje. Trudno jednak mówić o przysłowiowym „sezonie ogórkowym”. W lipcu i w sierpniu bowiem organizowana jest akcja.

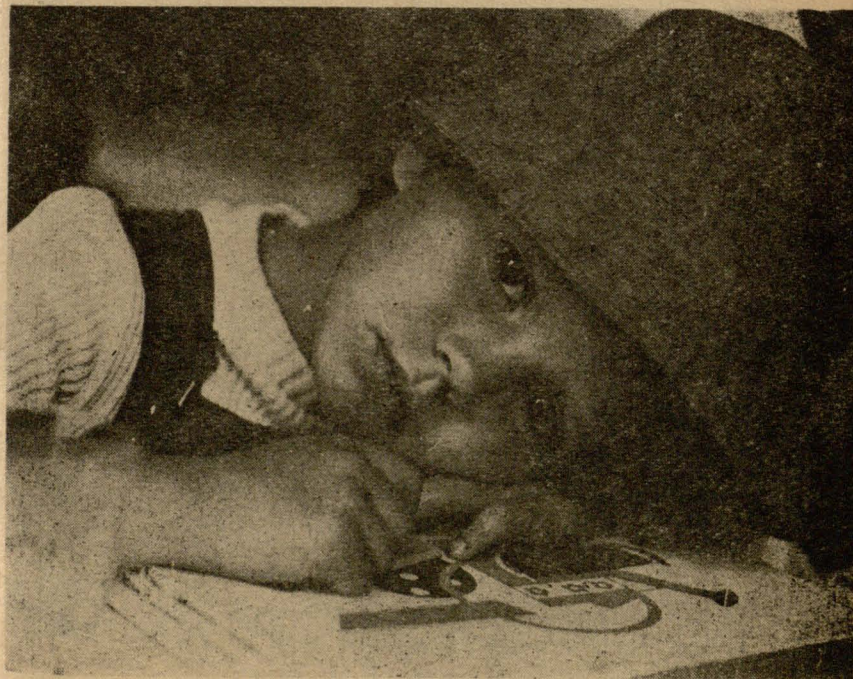
„LATO 82”

Adresatem jej są dzieci i młodzież przebywające na koloniach i obozach na naszym terenie, a także dzieci z województwa jeleniogórskiego, które nigdzie nie wyjechały i uczestniczą w różnego rodzaju pókoloniach, biwakach itp. Im to właśnie biblioteki, ośrodki, kluby i domy kultury, Biuro Wystaw Artystycznych, muzea i inne instytucje proponują ciekawy program kulturalny. Szczegółów na ten temat należy szukać w odpowiednich rubrykach „Informatora”. Nie są to jednak informacje w pełni precyzyjne; to znaczy zawierające datę, miejsce i godzinę. Są to propozycje z których każdy może wybrać coś dla siebie. Być może koloniści i obozowicze będą mieli własne pomysły. W tym wypadku także radzimy udać się do najbliższej placówki kulturalnej. Na pewno uzyskacie tam pomoc przy ich realizacji.

*

Liczymy na to, że podobnie jak w roku ubiegłym czytelnicy, zarówno ci stali, jak i ci czytający nas tylko podczas urlopów nawiążą z nami ścisły kontakt. Oczekujemy na listy z uwagami i propozycjami, dotyczącymi sposobu redagowania pisma.

REDAKCJA

teatr

TEATR IM. CYPRIANA KAMILA NORWIDA

Dyrektor: ALINA OBIDNIAK
Jelenia Góra, al. Wojska Polskiego 38 — tel. 232-74 i 232-75

TEATR NIECZYNNY — PRZERWA URLOPOWA

TEATR ANIMACJI

58-500 JELENIA GÓRA, ul. Drzymały 34, tel. 264-28
Dyrektor: JANUSZ RYL-KRYSTIANOWSKI

TEATR NIECZYNNY — PRZERWA URLOPOWA

m muzyka

PAŃSTWOWA ORKIESTRA SYMFONICZNA

58-500 Jelenia Góra, ul. 22-go Lipca 60 Sala Koncertowa, tel. 265-95
Kierownik artystyczny — STEFAN STRAHL

PRZERWA URLOPOWA DO 15 SIERPNI

X JELENIOGÓRSKIE DNI MUZYKI KAMERALNEJ I ORGANOWEJ

KONCERTY KAMERALNE

3.07. godz. 16.00, Teatr Zdrojowy w Jeleniej Górze-Cieplicach

Wykonawcy:

ZESPÓL KAMERALNY PAŃSTWOWEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ
W JELENIEJ GÓRZE
STEFAN STRAHL — dyrygent
STEFAN CZERMAK — skrzypce

4.07. godz. 16.00, Teatr Zdrojowy w Jeleniej Górze-Cieplicach

Wykonawcy:

TRIO MUSICA — VIVA (NRD) w składzie: Christian Uhlig — skrzypce,
Günter Müller — wiolonczela, Karl — Heinz Naumann — fortepian

11.07. godz. 16.00, Teatr Zdrojowy w Jeleniej Górze-Cieplicach

Wykonawcy:

KWINTET DĘTY FILHARMONII CZĘSTOCHOWSKIEJ w składzie:
Marian Ambroży — flet, Marek Limanowski — obój, Włodzimierz
Gołębiowski — klarnet, Jerzy Bober — fagot, Piotr Tyrła — róg.

RECITALE ORGANOWE

4.07. godz. 13.15, Kościół pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej
w Kamiennej Górze

Wykonawca: MARIETTA KRUZEL — SOSNOWSKA

11.07. godz. 13.15, Kościół pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej
w Kamiennej Górze

Wykonawca: ELŻBIETA WIECHOWICZ — KAROLAK

Estrada

KARKONOSKA AGENCJA IMPREZ ARTYSTYCZNYCH

Jelenia Góra, ul. Krótka 25, tel. 266-14, 248-27, 267-49

11—18.07

„ŚMIECHU WARTĘ”

Jest to program o charakterze kabaretowym w którym udział biorą m. in. MIECZYŚLAW GAJDA i DAMIAN DAMIECKI. Prezentowany on będzie w dwóch wersjach — dla dzieci i młodzieży przebywającej na koloniach i obozach, oraz dla wczasowiczów i kuracjuszy.

16—20.07

Koncerty rockowej grupy
„PERFEKT”

17—22.07

„CZARNE BERETY”

Program przygotowany został z okazji Święta Odrodzenia Polski przez Reprezentacyjny Zespół Estradowy Pomorskiego Okręgu Wojskowego.

24—30.07

„WESOŁA FERAJNA”

Imprezę przygotowała stołeczna Estrada, a przeznaczona ona jest głównie dla licznych zwolenników folkloru starej Warszawy.

Urszula Sipińska

Galerie

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

GALERIA SZTUKI

58-500 Jelenia Góra, ul. 15 Grudnia 8, tel. 266-69, skrytka pocztowa 431, czynna jest codziennie, oprócz świąt i poniedziałków — w godz. od 11.00 do 18.00

6—31.07.

- „POLSKA GRAFIKA BARWNA ZE ZBIORÓW WARSZAWSKIEJ „ZACHĘTY”

FILIA BIURA WYSTAW ARTYSTYCZNYCH GALERIA SZTUKI

58-560 JELENIA GÓRA-ZDRÓJ, SANATORIUM UZDROWISKOWE nr 1, Plac Piastowski 38

Galeria czynna jest codziennie oprócz poniedziałków w godz. od 11.30 do 19.00

15.06.—4.07.

- „KRAINA WICHRÓW I MGIEŁ” — wystawa fotografii artystycznej TOMASZA OLSZEWSKIEGO
9—31.07.

- „RYSUNEK TADEUSZA KULISIEWICZA — eksponaty pochodzą ze zbiorów własnych autora oraz Centralnego Biura Wystaw Artystycznych.

*

GALERIE TERENOWE BIURA WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

- BOGATYNIA — BOGATYŃSKI OŚRODEK KULTURY, ul. II Armii Wojska Polskiego 1
„W kręgu Nowej Figuracji” — wystawa malarstwa ze zbiorów CBWA

- KRZESZÓW — GMINNY OŚRODEK KULTURY
„Rysunek Wiesława Sniadeckiego” — wystawa ze zbiorów BWA w Sieradzu

- PISARZOWICE — GMINNY OŚRODEK KULTURY
„Ziemia Sieradzka w grafice Wiesława Sniadeckiego” — wystawa ze zbiorów BWA w Sieradzu

- KOWARY — MIEJSKI OŚRODEK KULTURY, ul. Szkolna 2
„Malarstwo i rysunek ze zbiorów BWA w Legnicy”

- JELENIA GÓRA — GARNIZONOWY KLUB OFICERSKI, ul. Obrońców Pokoju
„Grafika barwna ze zbiorów CBWA” — zestaw 27 grafik najwybitniejszych polskich artystów współczesnych

- KAMIENNA GÓRA — MUZEUM TKACTWA DOLNOŚLĄSKIEGO, ul. Wolności
„Malarstwo ze zbiorów BWA w Jeleniej Górze”

WYSTAWY OBJAZDOWE ORGANIZOWANE PRZEZ BWA W JELENIEJ GÓRZE:

„LITOGRAFIE I GWASZE JÓZEFA PAKULSKIEGO” — czerwiec/lipiec — BWA w Wałbrzychu, lipiec/sierpień — BWA w Sieradzu.

*

OFERTY BIURA WYSTAW ARTYSTYCZNYCH DLA GALERII KOLONIJNYCH

- Reprodukcje malarstwa Caravaggio ze zbiorów Centralnego Biura Wystaw Artystycznych w Warszawie
- Reprodukcje malarstwa impresjonizmu ze zbiorów Centralnego Biura Wystaw Artystycznych w Warszawie
- Malarstwo współczesne ze zbiorów Biura Wystaw Artystycznych w Jeleniej Górze

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ KMPiK

58-500 Jelenia Góra, Pl. Ratuszowy 50, tel. 269-61

Galeria czynna jest codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. od 11.00 do 18.00. Oprócz działalności wystawienniczej prowadzi sprzedaż dzieł sztuki współczesnej; malarstwa, grafiki, szkła unikatowego, biżuterii.

1—10.07

- Kiermasz akwareli i gwaszów MARKA NASZCZAKA z Krakowa

12—31.07

- Wystawa malarstwa ELŻBIETY TERLIKOWSKIEJ z Wrocławia

SALON „NA ANTRESOLI” KMPiK

58-500 Jelenia Góra, ul. Długa 1, tel. 269-28

Salon czynny jest codziennie w godz. 11.00—20.00.

- Wystawa malarstwa RYSZARDA PAJACZKA

GALERIA FOTOGRAFII JELENIOGÓRSKIEGO TOWARZYSTWA FOTOGRAFICZNEGO

Jelenia Góra, ul. Podwale 2

Galeria czynna jest codziennie w godzinach od 10.00 do 14.00

SALON „DESA”

58-500 Jelenia Góra, Pl. Ratuszowy 48, tel. 246-85

Salon czynny jest codziennie (oprócz niedziel) w godz. od 11.00 do 17.00
Prowadzi sprzedaż i skup dzieł sztuki wykonanych przed 1945 rokiem.

m u z e a

MUZEUM OKRĘGOWE

58-500 Jelenia Góra, ul. Matejki 28, tel. 234-65

Z POWODU REMONTU MUZEUM NIECZYNNE JEST DO PAŹDZIERNIKA.

MUZEUM WALKI I PRACY

58-560 JELENIA GÓRA-CIEPLICE, ul. Staromiejska 8, tel. 526-66

Muzeum czynne jest we: wtorki, środy, czwartki, piątki, soboty — godz. 9.00—14.00

WYSTAWA STAŁA

„PIERWSZE LATA”

Ekspozycja obejmuje lata 1944—1950 i przedstawia działania II Armii Wojska Polskiego na naszym terenie, jak też obrazuje pierwsze lata wolności. Zaprezentowano m. in.: fotografie, li-

sty, dokumenty, plakaty, afisze związane z pierwszymi wyborami i referendum ludowym, a także broń i sprzęt wojskowy z tamtego okresu.

WYSTAWA CZASOWA

„CIEPLICE W DAWNEJ GRAFICE”

MUZEUM ZAMEK

59-420 BOLKÓW — Zamek (Oddział Muzeum Okręgowego w Jeleniej Górze), tel. 297

Muzeum czynne jest we: wtorki, środy, czwartki, piątki — godz. 9.00—16.00, soboty — godz. 8.00—15.00, niedziele — godz. 9.00—17.00

WYSTAWA STAŁA

Składają się na nią eksponaty dotyczące historii zamku i mia-

sta. Są to m. in.: reprodukcje rycin, pieczęcie miejskie i cechowe, dawne narzędzia rzemieślnicze.

MUZEUM CERAMIKI

58-700 BOLESŁAWIEC, ul. Mickiewicza 13, tel. 38-57

Muzeum czynne jest we: wtorki i soboty — godz. 10.00—15.00, środy — godz. 10.00—18.00, czwartki i piątki — godz. 10.00—16.00, niedziele — godz. 11.00—18.00. W poniedziałki i dni poświęcone Muzeum jest nieczynne, w soboty — wstęp bezpłatny

WYSTAWY STAŁE

„CERAMIKA BOLESŁAWIECKA OD XVIII WIEKU DO WSPÓŁCZESNOŚCI”

Ekspozycja ukazuje historię kamionki bolesławieckiej, od tradycyjnych, ręcznie toczonych dźbanów w okuciach cynowych, poprzez kolejne osiągnięcia technologiczne garncarzy cechu bolesławieckiego, aż do prac powstających współcześnie.

„BOLESŁAWIECKIE PLENERY RZEZBY”

Na wystawie przedstawiono najciekawsze prace artystów dolnośląskich i warszawskich, które powstały na organizowanych corocznie w Bolesławcu plenerach.

WYSTAWY CZASOWE „MALARSTWO WLASTIMILA HOFMANA”

„CERAMIKA BRNISŁAWA ROMANOWSKIEGO” — plastyka amatora.

MUZEUM OSADNICTWA WOJSKOWEGO

58-900 LUBAN — Sala Rycerska, tel. 30-76

Muzeum czynne jest we: wtorki, środy — godz. 10.00—15.00, czwartki — godz. 9.00—15.00, piątki — godz. 9.00—16.00, soboty — godz. 9.00—16.00, niedziele — godz. 10.00—16.00

WYSTAWY STAŁE

„OSADNICTWO WOJSKOWE NA DOLNYM ŚLĄSKU”

Na wystawie przedstawiono licznie zachowane dokumenty z tego okresu: akty nadania ziemi, afisze, podziękowania za wzorową służbę, dokumentację fotograficzną akcji osadniczej, umundurowanie, itp.

*

„DZIEJE LUBANIA”

Jest to nowa stała ekspozycja Muzeum przygotowana w bieżącym roku. Przedstawiono na niej szereg interesujących eksponatów dotyczących historii miasta. Do najciekawszych z nich należy zaliczyć: naczynia gliniane z XIV wieku, dżban cynowy z 1600 roku, dokumenty z XVI wieku, dziewiętnastowieczne obrazy ukazujące Luban, oraz osiemnastowieczne dyby dla czterech osób

*

„W KRĘGU PANORAMY RACŁAWICKIEJ”

Jest to wystawa fotografów, na których zaprezentowano najciekawsze fragmenty obrazu, oraz historię jego powstania, losów powojennych, a także współczesne prace konserwatorskie.

MUZEUM PRZYRODNICZE KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO

58-570 JELENIA GÓRA-SOBIESZÓW, ul. Chałubińskiego 23, tel. 533-48

Muzeum czynne jest we: wtorki, niedziele — godz. 11.00—18.00, środy, czwartki, piątki — godz. 9.00—15.00, soboty — godz. 9.00—14.00

MUZEUM PRZYRODNICZE

58-560 JELENIA GÓRA-CIEPLICE, ul. Wolności 268, tel. 515-05

Muzeum czynne jest we: wtorki — godz. 9.00—14.00, środy, czwartki, piątki — godz. 9.00—15.00, soboty, niedziele, dni świąteczne — godz. 10.00—17.00

WYSTAWY STAŁE

„ŚWIAT PTAKÓW”

Wystawa gromadzi około 700 okazów ptaków ze wszystkich kontynentów. Stahowi doskonałą lekcję pogładową dla uczniów przebywających na koloniach w województwie jeleniogórskim.

„MOTYLE KARKONOSZY I ŚWIATA”

Obejrzyć można szereg bardzo pięknych i ciekawych gatunków motyli. Wśród nich wyróżnia się

południowoamerykański thysania agrpina — największy motyl świata. Do ciekawostek zaliczyć można również motyle nepticula microtheriella, których rozpiętość skrzydeł wynosi zaledwie 3 mm.

*

Muzeum proponuje dzieciom i młodzieży przebywającym na koloniach interesujące prelekcje na tematy przyrodnicze ilustrowanych przezroczkami. Blższe informacje uzyskać można osobiście lub telefonicznie, w siedzibie Muzeum Przyrodniczego.

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI REGIONU KARKONOSZY

58-400 KARPACZ, ul. Kopernika 2, tel. 652

Muzeum czynne jest we: wtorki, środy, piątki, soboty, niedziele — godz. 9.00—16.00, czwartki — godz. 11.00—18.00

WYSTAWA STAŁA

W skład jej wchodzi trzy ekspozycje: „GENEZA I ROZWOJ TURYSTYKI W KARKONOSZACH”, „ROZWOJ SPORTÓW ZIMOWYCH W KARKONOSZACH” oraz „OCHRONA PRZYRODY W KARKONOSZACH”. Obejrzać

można m. in. najstarsze egzemplarze nart (karple), sanki, bobслеje, przeźrocza obrazujące krajoobrazy gór.

WYSTAWA CZASOWA „SPORT W MEDALIERSTWIE”

O wystawie piszemy szerzej wewnątrz numeru.

MUZEUM TKACTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

58-400 KAMIENNA GÓRA, ul. Wolności, tel. 22-75

Muzeum czynne jest we: wtorki, czwartki, soboty — godz. 10.00—17.00, niedziele, święta, wolne dni od pracy — godz. 12.00—17.00

WYSTAWY CZASOWE

„CZEPKI ŚLĄSKIE” —

wystawa ze zbiorów własnych Muzeum

*

„DAWNA KUCHNIA” —

przedmioty niezbędne i przedmioty zbytku z XIX i początków XX wieku

*

„GOBELINY KRYSTYNY MIESZKOWSKIEJ — DA- LECKIEJ” z Warszawy

biblioteki

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

58-505 Jelenia Góra, ul. 15 Grudnia 27, tel. 262-44, 262-45, telex 075409
Dyrektor — ANDRZEJ BALTYN

— Wypożyczalnie: beletrystyczna i naukowa czynne są codziennie oprócz środy i dni świątecznych w godz. od 10.00 do 18.00, w soboty od 10.00 do 16.00

— Czytelnia czynna jest codziennie oprócz środy i dni świątecznych w godz. od 10.00 do 18.00, w soboty od 10.00 do 16.00

— Oddział Dziecięco-Młodzieżowy ul. Wojska Polskiego 65 — udostępnia swoje zbiory w wypożyczalni i czytelni codziennie oprócz środy, dni świątecznych i wolnych sobót w godz. od 10.00 do 17.00, w soboty pracujące od 10.00 do 15.00.

Filia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej czynne są codziennie oprócz środy, wolnych sobót i dni świątecznych w godz. od 11.00 do 18.00, w sobotę która jest dniem roboczym — w godz. od 10.00 do 16.00

Filia nr 1 — ul. 1 Maja 68

Filia nr 2 — ul. B. Prusa 8

Filia nr 3 — ul. Różyckiego 4

Filia nr 4 — Plac Piastowski 32,
tel. 511-08

Filia nr 5 — ul. Cieplicka 172

Filia nr 6 — ul. Wrocławska 124

Filia nr 7 — Noskowskiego 6/261

BIBLIOTEKI PUBLICZNE W WOJEWÓDZTWIE (ODDZIAŁY WBP)

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BOLESŁAWCU

Wypożyczalnia dla dorosłych — ul. Kaszubska 4, tel. 23-45
Czytelnia — ul. Kubika 9, tel. 22-97

Oddział Dziecięco — Młodzieżowy — ul. Łukasiewicza 9a

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W LWÓWKU ŚLĄSKIM

Wypożyczalnia dla dorosłych — Plac Wolności 1, tel. 544
Oddział Dziecięco — Młodzieżowy — ul. Obrońców Pokoju 1, tel. 531

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KAMIENNEJ GÓRZE

ul. Broniewskiego 15, tel. 24-76

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W LUBANIU

ul. Lenina 4, tel. 24-69

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W ZGORZELCU

ul. Bohaterów Getta 1, tel. 25-57

Jak co roku w miesiącach wakacyjnych biblioteki publiczne miasta i województwa aktywnie włączają się z bogatym programem do ogólnopolskiej akcji „LATO”.

Podstawowym działaniem w tym zakresie będzie zapewnienie uczestnikom kolonii i obozów letnich kontaktu z książką przez zakładanie punktów bibliotecznych z bogatym zestawem lektury wakacyjnej.

W ramach podjętej akcji „LATO” biblioteki nasze zorganizują między innymi:

WYSTAWY:

1—30.07 — „Nowości w zbiorach czytelni” — MBP Bolesławiec, Czytelnia.

1—30.07. — „Józef Ignacy KRASZEWSKI — twórca nowoczesnej powieści polskiej” — MBP Bolesławiec, Czytelnia.

1—30.07. — „Z dobrą książką na wakacje” — MBP Bolesławiec, Oddział Dziecięco-Młodzieżowy, MBP Lubań, Filia nr 3.

6—30.07. — „Książki Wiliama FAULKNERA” — MBP Lubań, Filia nr 3.

22—30.07. — „Nauka i kultura” — wystawa książek — MBP Lubań Filia 3.

KONKURSY:

Wszystkie biblioteki publiczne biorą udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym dla dzieci pt. „Gdybym był malarzem i pisarzem”.

8.07. godz. 16.00 — konkurs rysunkowy „Moja wieś coraz piękniejsza” — Filia MIGBP w Gieraltowie.

15.07. godz. 16.00 — Wakacje w moim mieście — konkurs rysunkowy na asfalcie — MBP Kamienna Góra.

28.07. godz. 16.00 — „Życie i twórczość J. I. Kraszewskiego” — konkurs czytelniczy — MIGBP Nowogrodzice.

15.07. godz. 16.00 — „Wędrowka po kraju” — zgaduj zagadula — Filia w Wykrotach.

27.07. godz. 17.00 — „Zabytki województwa jeleniogórskiego” — GBP w Osiecznicy.

PONADTO PROPONUJEMY:

6.07. godz. 16.00 — „Wieczór baśni J. Ch. Andersena” — MBP Kamienna Góra.

6.07. godz. 16.30 — „Kwiat paproci” baśń J. I. Kraszewskiego — GBP Kruszyn (gmina Bolesławiec).

9.07. godz. 16.30 — wieczór poświęcony muzyce rosyjskiej — MBP Kamienna Góra.

- 8.07. godz. 16.00 — „Wieczór baśni J. Ch. Andersena” — Filia GBP w Parowej.
 20.07. godz. 18.00 — wyświetlanie przeźrocy „Rozwój miast polskich” — MBP Kamienna Góra.
 30.07. godz. 16.00 — „Wieczór bajki rosyjskiej” MBP Kamienna Góra.

*

Zajęcia plastyczno-rysunkowe w punkcie bibliotecznym zorganizowanym w ośrodku TKKF w Karłowicach odbywać się będą 3 razy w tygodniu (poniedziałki, środy i piątki) w ciągu całych wakacji.

Ośrodki, kluby, domy kultury

JELEŃ GÓRA

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY

ul. 15 Grudnia 28/30, tel. 253-88, 269-18, 267-69

- Występ zespołów rockowych: „REGRES” i „VINCENT VAN GOGH” — sala kina „Tatry”, 19.07, godz. 19.00
- Koncert amatorskich zespołów muzycznych z województwa jeleniogórskiego — Plac Ratuszowy, 22.07, godz. 14.00
- „Kabaret Pewnego Pana” — program satyryczny w wykonaniu Tadeusza Osmendy o bejrzyć będą mogli mieszkańcy województwa od 18 do 23.07 (szczegóły w afiszach).
- Dyskoteki:
 - klub „Parnas” (siedziba WDK) — codziennie za wyjątkiem poniedziałków, godz. 18.30—22.30
 - klub „Maciej” (Maciejowa) — soboty i niedziele, godz. 18.00—23.00
- Dzieciom i młodzieży przebywającym na koloniach i obozach WDK proponuje:
 - grotki realizowane wg specjalnego scenariusza,
 - „Dyskoteki z gwiazdą”,
 - imprezy przygotowywane według życzeń zamawiającego.
- Imprezy stałe:
 - „Rockowe poniedziałki” — programy rozrywkowe z udziałem zespołów amatorskich — kawiarnia „Parnas” i ośrodki kultury na terenie województwa (szczegóły w afiszach),
 - imprezy plenerowe z udziałem amatorskich zespołów muzycznych (szczegóły w afiszach),

- „Lato w klubie „Maciej” — spotkania z dziećmi (szczegóły w klubie).
- Próby zespołów muzycznych — WDK, sala nr 19, początek godz. 14.00:
 - poniedziałki — „Regres”, „Fort BS”,
 - wtorki — „Kant”,
 - środy — „Regres” i „Guliwer”,
 - czwartki — „Fort BS”,
 - piątki — „Guliwer”,
 - soboty — „Fort BS”.
- Od 2 do 12.07. w DW „Kolorowa” w Karpaczu Wojewódzki Dom Kultury organizuje seminarium dla instruktorów tańca i wyróżniających się tancerzy

*

- Zajęcia szkoły szachowej i szkoły tańca towarzyskiego w czasie wakacji zostają zawieszane.

KLUB MIĘDZYNARODOWEJ PRASY I KSIĄŻKI

ul. Długa 1, tel. 269-28

- Otwarcie wystawy malarstwa Ryszarda Pajączka (cykl „W kręgu sztuki”) — 2.07, godz. 14.00
- „Spotkanie z gwiazdą” — nowości i stare przeboje muzyki country prezentować będą Jacek Skubikowski i Korneliusz Pacuda — 3.07, godz. 17.00
- „Poszukiwanie złota na Dolnym Śląsku” (cykl „Spotkania podróżników”) — spotkanie z kierownikiem Katedry Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Józefem Kaźmierczykiem — 16.07, godz. 17.00
- „Bukiety polskie” — koncert poetycko-muzyczny w wykonaniu aktorów scen warszawskich (III dekada lipca) szczegóły w afiszach.

BOGATYNIA

BOGATYŃSKI OŚRODEK KULTURY

ul. II Armii Wojska Polskiego 1, tel. 325-22,

- Akademia przygotowana z okazji Święta Odrodzenia (w części artystycznej wystąpi zespół estradowy Pomorskiego Okręgu Wojskowego „Czarne Berety”) — 19.07, godz. 17.00
- Festyn — 22.07, Zalew (szczegóły w afiszach)
- Dziecięcy Dyskusyjny Klub Filmowy „Reksio” zaprasza na projekcje bajek w każdą sobotę o godz. 12.00
- Dyskoteki — czwartki, soboty, niedziele, godz. 17.00—21.00
- Propozycje Ośrodka przygotowane w ramach akcji „LATO 82”:
 - zajęcia świetlicowe — codziennie za wyjątkiem środy w godz. od 9.00 do 19.00,
 - projekcje filmów,
 - zajęcia sportowo-rekreacyjne,
 - dyskoteki,
 - konkursy i quizy o tematyce plastycznej i fotograficznej,
 - wystawy,
 - prelekcje.
- spotkania z ciekawymi ludźmi,

BOLKÓW

MIĘJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY, SPORTU I REKREACJI

ul. Szpitalna 16, tel. 431

- „Klub kibica” zaprasza codziennie na wspólne oglądanie transmisji z Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej (w programie błyskawiczny toto-łotek) — sala nr 11
- Turniej piłkarski (startują drużyny LZS i zakładów pracy, szczegóły w afiszach) — 3 i 4.07
- Turniej brydża sportowego — 25.07, godz. 12.00, sala nr 10
- Kurs tańca towarzyskiego odbywa się w środy i piątki w godz. od 17.00 do 19.00
- Próby zespołu muzycznego — piątki, godz. 17.00—21.00
- Dyskoteki odbywają się w kawiarni Ośrodka codziennie, za wyjątkiem poniedziałków w godz. od 19.00 do 21.30

JEZÓW SUDECKI

GMINNY OŚRODEK KULTURY

ul. Długa 68, tel. 254-88

- „Wakacyjny Klub Dziecięcy” zaprasza do klubu „Rolnika” w Jezowie w każdy czwartek w godz. od 10.00 do 17.00 — w programie: projekcje filmów, konkursy rysunkowe, nauka piosenek, zabawy, gry i konkursy „na wesoło”
- „Poznajemy naszą gminę” — wycieczka krajoznawcza — 10.07, zbiórka obok klubu „Rolnika” w Jezowie
- Festyn organizowany z okazji Święta Odrodzenia — Jezów, 22.07, godz. 13.00
- „Gry sportowe na wesoło” — stadion sportowy w Jezowie, 24.07, godz. 10.00
- Gminna Biblioteka Publiczna wraz ze swoimi filiami zaprasza na imprezy czytelnicze (szczegóły w afiszach)
- Dyskoteki odbywają się w: Działoszowie, Siedlęcinie i Jezowie w soboty i niedziele w godz. od 18.00 do 22.00

*

- Ośrodek przyjmuje zapisy na kurs tańca towarzyskiego, I, II i III stopnia, codziennie w godz. od 9.00 do 12.00

LEŚNA

MIĘJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY

ul. Świerczewskiego, tel. 332

KLUB „RUCH” W POBIEDNEJ

- „Gry i zabawy” — spotkanie organizacyjne z dziećmi, w trakcie którego omówiony zostanie plan zabaw na najbliższy okres — 3.07, godz. 11.00
- Wystawa prac będących plonem konkursu rysunkowego „Nasze wakacje” — 10.07, godz. 10.00
- Wycieczka do zakładów włókienniczych „FATMA” — 16.07, godz. 10.00
- Wycieczka autokarowa do Szklarskiej Poręby i Karpacza (nocleg pod namiotem) — Wyjazd 23.07., o godz. 7.00

KLUB „RUCH” W GRABIESZYCACH

- „Spotkanie z bajką” (w programie: czytanie bajek, konkurs rysunkowy, gry i zabawy) — 10.07, godz. 10.00

- Projekcja bajek dla dzieci — 16.07, godz. 16.00

KLUB „RUCH” W WOLIMIERZU

- Wycieczka krajoznawcza połączona z konkursem rysunkowym dla dzieci — 10.07, godz. 10.00
- Wycieczka do Szklarskiej Poręby i Karpacza (patrz: program klubu w Pobiednej)

KLUB „RUCH” W SWIECIU

- „Zabytki Ziemi Leśniańskiej” — piesza wycieczka do Zamku Czocho — 17.07, godz. 9.00
- Wycieczka do Szklarskiej Poręby i Karpacza (patrz: program klubu w Pobiednej)

KLUB „RUCH” W KOŚCIELNIKU

- Najciekawsza postać z przeczytanej bajki” — konkurs rysunkowy dla dzieci — 6.07, godz. 16.00

IMPREZY STAŁE

- (odbywające się we wszystkich klubach)
- Dyskoteki — soboty i niedziele, godz. 18.00
- Gry i zabawy świetlicowe — codziennie w godzinach otwarcia klubów

ZAKŁADOWY DOM KULTURY „DOLWIS” W LEŚNEJ

- ul. Świerczewskiego 5, tel. 404
- Dyskoteki — soboty i niedziele, godz. 18.00
- „Klub Bolka i Lolka” — projekcje bajek dla dzieci — środy, godz. 16.00
- „Jacy jesteście” — spotkania z młodzieżą przebywającą na koloniach i obozach (w programie: projekcje filmowe, gry i zabawy, dyskusje na aktualne tematy) — czwartki, godz. 16.00
- Festyn przygotowany z okazji 22 lipca (szczegóły w afiszach)

LWÓWEK ŚLĄSKI

LWÓWECKI OŚRODEK KULTURY

ul. Przyjaciół Żołnierza 5, tel. 532

- Plener malarski dla dzieci i młodzieży — 1-6.07, filia Ośrodka przy ul. Obrońców Pokoju 1. Wystawa poplenerowa czynna będzie od 7 do 10.07 w Ratuszu.
- Punkt pomocy merytorycznej

dla artystycznych zespołów kolonijnych przygotowujących programy z okazji 22 Lipca czynny jest w siedzibie Ośrodka od 8 do 20.07.

- Na zlecenia kolonii Lwówecki Ośrodek Kultury organizuje:
 - wycieczki szlakiem zabytków architektury Lwówka Śląskiego,
 - prelekcje i projekcje przeżrocy na tematy krajoznawcze i ochrony przyrody, — dyskoteki.
- Festyn przygotowany z okazji Święta Odrodzenia Polski — 22.07, szczegóły w afiszach
- Dyskoteki odbywają się w każdy piątek i sobotę o godz. 18.00.

LUBAWKA

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY

ul. Kamiennogórska, tel. 262

- „Spotkanie lata” — impreza plenerowa — Zajazd Leśny „Gambitówka”, 2.07, godz. 18.00
- Wystawa tkactwa artystycznego — kawiarnia Ośrodka, 15-30.07

IMPREZY STAŁE:

- Projekcje kina „Smyk” (filmy dla dzieci) — poniedziałki, godz. 17.00, klub „Watra”, sala wykładowa
- Fajfy młodzieżowe — środy, godz. 18.00-22.00, duża sala klubu „Watra”
- „Spotkanie z muzyką” — piątki, godz. 18.00-20.30, duża sala MGOK
- Dyskoteki — soboty, godz. 18.00-22.00, duża sala MGOK
- Dancingi — soboty, godz. 19.00-1.00, duża sala klubu „Watra”
- „Spotkanie z legendą” (opowieści o Lubawce) — wtorki, godz. 18.00, kawiarnia MGOK

GRYFÓW ŚLĄSKI

GRYFOWSKI OŚRODEK KULTURY

ul. Wolności 1, tel. 593.

- Zakończenie konkursu plastycznego dla dzieci na najlepszą ilustrację do filmu oglądanego w ramach „Klubu Bolka i Lolka”, otwarcie wystawy pokonkursowej — 2.07, godz. 17.30.

- „Klub Bolka i Lolka” zaprasza na projekcje filmów z serii „Cztery pancerni i pies” w każdy piątek o godz. 11.00 (dzieci przebywające na koloniach) i o godz. 17.30 (dzieci mieszkające w Gryfowie).
- Prezentacja płyt: „Za ostatni grosz” Budki Suflera — 1.07, godz. 18.00, „Ty jak niebo, ja jak obłok” Eleni — 17.07, 18.00.
- Konkurs rysunkowy dla dzieci zatytułowany „Witajcie wakacje” — 7.07., godz. 16.00.
- Uroczysta sesja Rady Narodowej Miasta i Gminy Gryfów poświęcona obchodom Święta Odrodzenia (w części artystycznej wystąpi zespół estradowy Łużyckiej Brygady WOP) — 21.07., godz. 18.00.
- Giełda płyt — 23.07., godz. 15.00.
- „Niech żyją wakacje” — zabawa dla dzieci — 22.07., godz. 16.00.

ZAJĘCIA STAŁE:

- Poniedziałek — próba zespołu wokalnoinstrumentalnego „KWARK”, godz. 16.00 — 18.30, zajęcia sekcji szachowej — godz. 16.00-19.00, próba zespołu tańca towarzyskiego — godz. 17.00-19.00.
- Wtorek — próba orkiestry dętej (dorośli) — godz. 15.00-18.00.
- Środa — próba orkiestry dętej (młodzież szkolna), godz. 15.00-18.00, próba zespołu „Kwark” — godz. 16.00-18.00, zajęcia sekcji fotograficznej — godz. 16.00-20.00.
- Czwartek — próba orkiestry dętej (dorośli) — godz. 15.00-19.00, zajęcia sekcji szachowej — godz. 16.00-19.00.
- Piątek — dyskoteka — godz. 18.00-22.00.
- Niedziela — wieczorki taneczne — godz. 18.00-22.00.

MIRSK

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY

pl. Wolności 15, tel. 268

- Propozycje Ośrodka dla dzieci i młodzieży przygotowane w ramach akcji „LATO 82”:
 - „Karkonosze i Dolny Śląsk” prelekcje połączone z projekcją przeżrocy,
 - gry i zabawy rekreacyjne (rozgrywki tenisa stołowego,

- spartakiady, wycieczki krajoznawcze),
- koncerty klasycznej muzyki akordeonowej w wykonaniu Janusza Dubiana,
- projekcje filmów dla dzieci i młodzieży,
- „Mirsk i jego okolice” — konkurs rysunkowy,
- dyskoteki dla dzieci i młodzieży.

Terminy imprez uzgadniać należy z kierownictwem Ośrodka.

- Imprezy przygotowane z okazji obchodów Święta Odrodzenia Polski:
 - maraton filmowy: „Wielka majówka”, „Lot nad kulującym gniazdem” — 21.07,
 - turniej szachowy o Puchar Przewodniczącego ZMG ZSMP — 22.07
 - konkurs rysunkowy dla dzieci — 22.07
 - kiermasz rzeczy używanych — 22.07,
 - turniej piłki nożnej — 22.07,
 - spotkanie z działaczem społecznym, premierem Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego — Edwardem Osóbka-Morawskim, 22.07,
 - propozycje muzyczne FAN KLUBU, 22.07.

(szczegóły dotyczące wymienionych wyżej imprez znaleźć można w afiszach).

MYSŁAKOWICE

GMINNY OŚRODEK KULTURY

ZAKŁADOWY DOM KULTURY „RADAR”

ul. Daszyńskiego, tel. 354

- Koncert Gdańskiej Kapeli Podwórkowej — 11.07, godz. 19.30

IMPREZY STAŁE

- Projekcje kina objazdowego — wtorki, godz. 18.00
- Zajęcia szkółki tenisa stołowego — piątki, godz. 16.00-20.00
- „Bawimy się przy muzyce” (dyskoteki, wieczorki taneczne, imprezy rozrywkowe) — środy, czwartki, soboty, niedziele, godz. 17.00-22.00
- Szkołka tańca dla dzieci — wtorki, piątki, soboty, godz. 17.00-19.00
- Poranki filmowe dla dzieci — niedziele, godz. 12.00

- Codziennie dom kultury proponuje gry i zabawy świetlicowe.

KLUB W KOSTRZYCY

- Na gry i zabawy świetlicowe klub zaprasza codziennie za wyjątkiem środy, od godz. 16.00.

KLUB W BUKOWCU

- Festyn organizowany z okazji 22 Lipca (szczegóły w afiszach)

ŚWIERZAWA

GMINNY OŚRODEK KULTURY, SPORTU I REKREACJI

pl. Wolności 47b, tel. 23

- „Przegląd Piosenki Kolonijnej” 15.07 (godzina ustalona zostanie z zainteresowanymi koloniami)

- Akademia przygotowana z okazji Święta Odrodzenia Polski — 20.07, godz. 18.00

- Festyn sportowo-rekreacyjny (w programie: międzylądowy turniej piłkarski, „konkurencje rodzinne”, ognisko harcerskie, dyskoteka) — 22.07, godz. 10.00, obiekty sportowe Ośrodka

KLUB „BOLKO”

- Dwudniowy biwak dla bywalców klubu — 10—11.07

ŚWIERADÓW ZDRÓJ

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY

ul. Bieruta 5, tel. 394

- Wieczór piosenki kabaretowej w wykonaniu aktorów Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze

- rze — kawiarnia „Zdrojowa”, 3.07, godz. 15.00

- Koncert Zespołu Kameralnego Państwowej Orkiestry Symfonicznej w Jeleniej Górze — Hala Spacerowa Domu Zdrojowego, 4.07, godz. 15.00

- Koncert zespołu kameralnego z NRD „TRIO MUSICA — VI-VA” — kawiarnia „Zdrojowa”, 5.07, godz. 16.00

- Występ kapeli podwórkowej z Gdańska — Hala Spacerowa Domu Zdrojowego, 12.07, godz. 16.00

- „Spotkanie z aktorem” (szczegóły w afiszach) — kawiarnia „Zdrojowa”, 19.07, godz. 16.00

- Koncert muzyki polskiej w wykonaniu Miejskiej Orkiestry Kameralnej — Hala Spacerowa Domu Zdrojowego, 22.07, godz. 15.00

- Koncerty Miejskiej Orkiestry Kameralnej odbywają się w kawiarni „Zdrojowa” codziennie oprócz poniedziałków od godz. 16.00.

ZAJĘCIA I IMPREZY STAŁE:

- Dyskoteki dla dzieci — soboty, godz. 16.00—19.00

- Dyskoteki dla młodzieży — niedziele, godz. 20.00—23.00

- Zajęcia sekcji brydza sportowego — wtorki, godz. 17.00—22.00

- Zajęcia sekcji szachowej — czwartki, godz. 17.00—20.00

- Próby zespołu muzycznego — poniedziałki, wtorki, czwartki, godz. 17.00—20.00

- Próby orkiestry dętej — piątki, godz. 15.00—17.00

- Zajęcia dziecięcego zespołu tanecznego — środy i piątki, godz. 16.00—18.00

- Zajęcia młodzieżowego zespołu tanecznego — środy i piątki, godz. 18.00—20.00

- Kółko plastyczne i recytatorskie — poniedziałki i środy, godz. 15.00—16.30

ZGORZELEC

MIEJSKI DOM KULTURY

ul. Parkowa 1, tel. 24-15, 24-16

Organizatorami programu dla dzieci i młodzieży, która wakacje spędzać będzie w mieście wraz z Miejskim Domem Kultury są: Górniczy Dom Kultury KWB „Turów”, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Samorząd Mieszkańców. A oto jak przedstawiają się najciekawsze propozycje imprez:

- Festyn o charakterze artystyczno-rekreacyjnym w programie którego przewidziano m. in.: koncert Zakładowej Orkiestry KWB „Turów”, konkursy artystyczne i sprawnościowe dla dzieci, oraz dyskotekę, odbędzie się 4.07 w godz. od 16.00 do 21.00 w amfiteatrze „Grzybek”.

- Dyskoteka dla dzieci połączona z projekcją filmów animowanych — amfiteatr „Grzybek”, 11.07, godz. 16.00—20.00

- Koncert Zespołu Estradowego Centralnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego — Amfiteatr Miejski, 14.07, godz. 19.00.

- Koncert zespołów artystycznych KWB „Turów” (wystąpią m. in. Zespół Estradowy i Orkiestra Dęta, Kapela Pod-

WOJCIESZÓW

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY

ul. B. Chrobrego 105, tel. 344

- Imprezy przygotowane przez Ośrodek w ramach akcji „LATO 82”:

— dwudniowy biwak inauguracyjny akcją letnią (w programie blok imprez rozrywkowych) — osiedle przy Szkole Podstawowej nr 1, 2—3.07

— turnieje: tenisa ziemnego, kometki (ul. Bolesława Chrobrego) piłkarskich drużyn podwórkowych (boiska szkolne) — 10—28.07

— pięcioetapowy wyścig kolarski połączony ze sprawdzianem ze znajomości przepisów ruchu drogowego — 25.07—10.08

— „Lato z książką” — konkurs czytelniczy — 20.07—15.08

— „Co wiem o PRL” — konkurs przygotowany z okazji Święta Odrodzenia — 21.07

— jednodniowy biwak — 23.07

— konkurs plastyczny dla dzieci

Blizszych informacji na temat wymienionych wyżej imprez udziela Ośrodek Kultury.

Rynek w Jeleniej Górze

Fot. archiwum

wórkowa „Balachy” — amfiteatr „Grzybek”. 18.07. godz. 16.00—20.00.

- Zespół instrumentalny Miejskiego Domu Kultury „Vacuum” zaprasza na koncerty do Amfiteatru Miejskiego w każdą niedzielę o godz. 19.00.
- „Sobotynki” — impreza dla dzieci szkół podstawowych (w programie: seanse filmowe, gry stolikowe i ruchowe, zajęcia plastyczne, fotofilmowe, konkursy i inne atrakcje) — Górnicy Dom Kultury, soboty, godz. 11.00—15.00.
- „Kolorowe podwórka” — konkurs plastyczny dla dzieci odbywać się będzie w Miejskim Domu Kultury codziennie od 20.07. do 20.08. w godz. od 10.00 do 13.00.
- „Podróże z przeźrocami i muzyką” oraz „Koncerty z ulubionej płyty” to tytuły spotkań proponowanych przez klub MDK „Nadole” — środy, godz. 19.00.
- Projekcje filmowe:
 - filmy fabularne dla młodzieży — wtorki, środy, piątki, soboty i niedziele, godz. 17.00 i 19.00, kino „Znicz”;
 - filmy dla dzieci — środy, godz. 10.00, kino „Znicz”;
 - filmy dla przedszkolaków — poniedziałki, godz. 10.00, kino Górniczego Domu Kultury;
 - filmy fabularne dla dzieci i młodzieży — soboty i niedziele, godz. 10.00, kino GDK.
- Dyskoteki:
 - dla młodzieży szkół ponadpodstawowych — klub MDK „Nadole” (wtorki i czwartki, godz. 18.00—20.00), klub GDK „Gwarek” (środy, godz. 17.00—20.00).
 - dla młodzieży pracującej — klub MDK „Nadole”, 3, 9, 17, 24, 30.07, godz. 20.00—24.00.
 - dla młodzieży powyżej 18 lat — klub MDK „Nadole”, niedziele, godz. 18.00—22.00.
- Sekcja modelarstwa lotniczego Miejskiego Domu Kultury zaprasza na pokazy modeli latających, które odbędą się w dniach 4, 18, 22 i 25.07, w godz. od 17.00 do 19.00 na boisku sportowym Liceum Ogólnokształcącego.
- Imprezy sportowe i rekreacyjne:
 - turniej drużyn podwórko-

wych w piłce nożnej (szczególnie użyteczny jest w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji),

- turniej tenisa ziemnego — 13—17.07, godz. 15.00, osiedle „Zachód”;
- Spartakiada dzieci i młodzieży (lekkoatletyka, pływanie, tenis ziemny) — Stadion Sportowy i basen kąpielowy, 28—29.07., godz. 11.00.
- Nauka pływania — basen kąpielowy, codziennie oprócz sobót i niedziel, godz. 11.00—13.00.

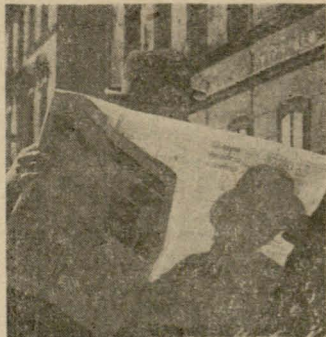
*

W czasie wakacji czynny będzie od godz. 10.00 do 20.00 Stadion Sportowy, oraz boiska szkolne przy ul. Reymonta (SP nr 2), ul. Boh. ZWM (SP nr 3), ul. Kościuszki (SP nr 4) i ul. B. Prusa (SP nr 5).

W razie niepogody w tym samym czasie udostępnione zostaną sale gimnastyczne przy ul. Świerczewskiego (SP nr 1), ul. Reymonta (SP nr 2) i ul. Kościuszki (SP nr 4).

Poza tym na Stadionie Sportowym w okresie wakacji czynna będzie w godz. od 8.00 do 15.00 wypożyczalnia sprzętu sportowego i turystycznego.

**Materiały do tej rubryki
prosimy nadsyłać do 15
każdego miesiąca.**

Fot. W. Wydmuch

W MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

SPORT W MEDALIERSTWIE

W Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu tradycja wystaw poświęconych tematyce sportowej w sztuce jest już utrwalona. Muzeum prezentowało dzieła z dziedziny grafiki i rzeźby, w których przedmiotem twórczości były motywy sportowe. Obecnie zorganizowano wystawę poświęconą medalierstwu.

Medalierstwo to dziedzina sztuki szczególnie mocno związana ze sportem. Medale są bowiem najczęściej spotykaną nagrodą za sukcesy sportowe, a twórczość artystów polskich w tej dziedzinie jest wysoko ceniona w świecie.

W starożytnej Grecji nie tylko przyozdabiano zwycięzców igrzysk olimpijskich liściami laurowymi, ale i stawiano na ich cześć posągi. W antycznym Rzymie popisy wspaniałe wyszkolonych gladiatorów wyzwały u rzeźbiarzy wewnętrzną potrzebę tworzenia dzieł upamiętniających momenty walki, zwycięstwa lub klęski, jedynych w swoim rodzaju zawodowych atletów.

Jednak w okresie późniejszym zawody sportowe i ich zwycięzcy nie stanowili już twórczych inspiracji dla artystów. Jeżeli powstają dzieła, są to lepsze lub gorsze naśladowstwa antycznych rozwiązań. Dopiero wiek dziewiętnasty, który stworzył podwaliny współczesnej kultury fizycznej i dał początek pierwszemu, zbliżonym do naszych pojęć o sportowej walce zawodom, był jednocześnie świadkiem rodzących się wzajemnych zależności piękna wyczynu sportowego z powstającymi dzięki niemu nowymi dziełami sztuki. Najczęściej te kontakty ze sztuką znajdowały swój wyraz w medalowych nagrodach, lub plaketkach upamiętniających zawody w powstających, czy też na nowo odkrywanych dyscyplinach sportu.

Okres ten trwał do pierwszej nowożytnej olimpiady, która tak jak i następne, wyzwoliła potrzebę angażowania i włączenia wybitnych twórców do propagowania idei szlachetnych — bezkrwawych zmagania narodów w atmosferze przyjaźni i radości.

W drugiej połowie naszego stulecia, w okresie rozwoju sztuki medalierskiej, w pracowniach wielu twórców powstają dzieła rodzące się z wewnętrznej pasji artystów — obserwatorów, a nawet bezpośrednich uczestników wielkich zawodów sportowych. Nierzadko impuls do tego dają organizatorzy międzynarodowych konkursów medalierskich, czy też cyklicznie powtarzających się prezentacji wszystkich dyscyplin plastycznych o tematyce sportowej.

Na wystawie pokazano 41 medali artystycznych najwybitniejszych polskich twórców: Bronisława Chromego, Piotra Gawrona, Edwarda Łagowskiego, Józefa Marka, Antoniego Janusza Pastwy, Stanisława Pleskowskiego, Stanisława Sikory, Antoniego Słężaka, Ewy Tyc-Karpińskiej i innych. Ich dzieła

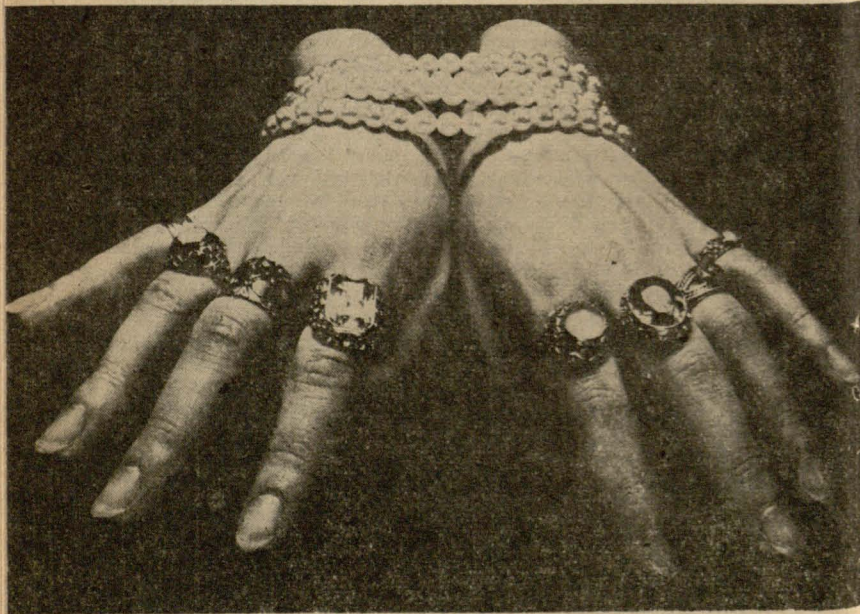
uzyskały najwyższe nagrody na krajowych i międzynarodowych konkursach.

Na najbardziej renomowanej imprezie, jaką jest Międzynarodowe Biennale „Sport w sztukach pięknych”, organizowanej w Hiszpanii począwszy od roku 1967 na przemian w Barcelonie i Madrycie, najwyższe pierwsze nagrody uzyskały medale prezentowane na obecnej wystawie: „Champion” Stanisława Sikory, „Cours de la Paix” Antoniego Słezaka oraz „Impresja regatowa” Antoniego J. Pastwy.

Sukcesy odnoszone przez polskich artystów na tym Biennale, jak i rosnące znaczenie imprezy wywołały w polskim środowisku twórczym żywy oddźwięk w formie konkretnych realizacji artystycznych poświęconych tematyce sportowej. Przy okazji każdej wystawy międzynarodowej najnowszy dorobek medalierstwa polskiego zyskuje sobie szczególne uznanie. Nowe pomysły techniczne idą tu w parze z oryginalnymi rozwiązaniami plastycznymi.

Osobny dział na wystawie zajmują medale okolicznościowe i plakietki sportowe, wykonane z okazji organizacji imprez sportowych. Ukazują one różne szkoły i kierunki, śmiało i nowatorskie rozwiązania plastyczne, oraz techniczne.

ZBIGNIEW KULIK

Fot. archiwum

Z kart historii

LUDWISARNIA POD CHOJNIKIEM

Ludwisarstwo jest starym rzemiosłem związanym z odlewaniem i obróbką przedmiotów z brązu, spiżu, miedzi i mosiądzu. Dzisiaj jest już mało znane ze względu na rozwój przemysłu metalurgicznego. Dawni ludwisarze słynęli z produkcji wspaniałych dzwonów, dobrych luf armatnich, oraz solidnie wykonywanych przedmiotów codziennego użytku.

W zachowanych zapiskach historycznych poświęconych dziejom regionu jeleniogórskiego można znaleźć bardzo fragmentaryczne wzmianki o istniejącej jeszcze w XVII wieku ludwisarni w Podgórzyźnie. Jej lokalizacja jest już dzisiaj trudna do ustalenia. Chociaż na początku ubiegłego stulecia w okolicy dawnego zakładu drzewnego można było znaleźć tu i ówdzie dowody potwierdzające jej istnienie. Była to przede wszystkim szlaka hutnicza i wykonawca w piaskowcu formy odlewnicze. Zostały one później zużyte przy wznoszeniu różnych budowli. Tak więc ślad po nich prawie zagał.

O istnieniu ludwisarni pod Chojnikami pisze Bauch, który był pastorem ewangelickim w Sobieszowie od 1772 do 1793 roku, informując o zakupie dzwonów w podgórzyńskiej ludwisarni.

W roku 1647 prowadzono budowę wieży przy kościele katolickim w Sobieszowie. Zajmował się tym zresztą wcale nieźle, duchowny Krzysztof Buetner. Zważywszy, że miał on jeszcze w tym samym roku do zapłacenia wysoką kontrybucję w wysokości 5592 florenów (jeden floren, czy złoty gulden równał się jednemu dukatowi) stać go było na zakupienie w roku 1653 trzech dzwonów. A było to jak na owe czasy znacznym wydatkiem. Pierwszy duży dzwon ważył 12 1/2 cetnara (ok. 625 kg), średni i mały razem 12 cetnarów (ok. 600 kg). Z częściową pomocą gorliwemu duchownemu przyszedł ówczesny pan na Chojniku Krzysztof Leopold Schaffgotsch, darując mu rok wcześniej pęknięte działo o wadze 5 1/2 cetnara (ok. 275 kg).

Odlewaniu dzwonów dokonał ludwisarz Donath Schroeter z Podgórzyzna. Dzisiaj nie jest wiadomo, czy zachowały one swoje pierwotne XVII-wieczne kształty, czy też zostały przetopione. Wymagaloby to sprawdzenia. Jednak z całą pewnością są jeszcze w najbliższej okolicy dzwony odlane w ludwisarni Schroetera.

Wytapianie dzwonów nie było najlepszym i najbardziej dochodowym źródłem utrzymania. Odlewanie armatnich luf było o wiele korzystniejszym zajęciem, a to ze względu na stały i duży popyt w tych niespokojnych czasach. Więc i tym zajmował się mistrz Schroeter, dostarczając ich między innymi dla zamku na Chojniku.

W roku 1647 nowym komendantem na Chojniku został Karol von Muekwitz. Polecił on ludwisarzowi w Podgórzyźnie przetopić jedno działo o wadze 13 1/4 cetnara (ok. 662,5 kg). Za wykonanie tego zlecenia wystawiony został w dniu 13 czerwca rachunek na ogólną sumę 167 florenów i 9 grajcarów! Ze względu na wysokość opiewanej sumy stał się on bardzo sławnym w okolicy. Wcale nieźle musiało więc się ludwisarzowi w tych trudnych i niespokojnych czasach. skoro rok wcześniej w czasie przeprowadzania prac konserwacyjnych i modernizacyjnych sztańców na Chojniku, zakupach i naprawach broni oraz armat, znaczna suma pieniężna i jemu z całą pewnością przypaść musiała.

I PÓLROCZE W BIURZE WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

W minionym półroczu w Biurze Wystaw Artystycznych w Jeleniej Górze udostępniono zwiędającym 12 wystaw indywidualnych i zbiorowych. Tak duża liczba ekspozycji jest m. in. efektem istnienia od niedawna, bo od października 1981 roku, nowej galerii — filii BWA w Sanatorium nr 1 w Cieplicach.

Galeria Sztuki przy ul. 15 Grudnia 8 w Jeleniej Górze udostępniając w styczniu swoje sale plastyczne nieprofesjonalistom woj. jeleniogórskiego, w następnych miesiącach ukazała twórczość bardziej zróżnicowaną, z kilku ośrodków kraju.

I tak w lutym pokazano malarstwo Ryszarda Kiełtyki ze Szczecina. Wartość obrazów tego malarza budowana na nastroju, niedopowiedzeniu i wartościach poetyckich jest próbą ukazania bardzo indywidualnego świata wyobraźni — wyobraźni twórcy, który mimo młodego wieku wzbudził swoimi pracami wiele zainteresowania nie tylko w kraju.

W marcu mieliśmy okazję oglądać rysunek i grafikę twórcy już nieżyjącego, może jeszcze nie w pełni „odkrytego” dla sztuki nie tylko polskiej — Zbigniewa Ralickiego z Gdańska. Prace jego udostępniło Muzeum Narodowe w Gdańsku oraz rodzina artystyka.

W kwietniu i w pierwszych dniach maja dzięki życzliwości Muzeum Narodowego w Poznaniu zaprezentowano trzecią ze zbiorów tegoż Muzeum wystawę pod nazwą „Kolorysta polscy”. Obrazy znanych twórców (Weissa, Pankiewicza, Cybisa, Nachta-Samborskiego, Potworowskiego, Waliśzewskiego, Dominika, Wolfa, Taranczewskiego i in.) stały się lekcją, lub tylko przypomnieniem ważnego etapu w polskiej sztuce nowoczesnej. Przyjmując, iż cykl wystaw z muzealnych zbiorów będzie nadal z zainteresowaniem przyjmowany przez odbiorców postanowiliśmy kontynuować go w roku następnym.

Ostatnią wystawą ubiegłego półroczu w Galerii Sztuki BWA była tkanina artystyczna Romany

Szymańskiej-Pięskowskiej z Krakowa. Niekonwencjonalne tworzywa (w tym głównie stylon), ukazanie bardzo indywidualnych możliwości oddziaływania tkaniną a także anektowanie przestrzeni dla tej dziedziny plastyki kojarzącej się zwykle z płaszczyzną — świadczą o nowatorskiej i eksperymentatorskiej postawie ich twórczyni — tkaczki już wiele znaczącej w nurcie polskiej tkalniny artystycznej. Wystawa ta była kontynuacją cyklu ukazującego polską tkaninę współczesną, który będzie również kontynuowany.

*

Odmienny nieco profil wystawienniczy przyjęła galeria — filia BWA. Główną jej funkcją jest prezentacja twórczości plastycznej naszego terenu. Znalazło to odzwierciedlenie w I półroczu bieżącego roku.

Po inauguracyjnej nowy rok wystawienniczy ekspozycji malarstwa ze zbiorów BWA w Opolu mieliśmy okazję poznać najnowszą twórczość Eugenii Myssak — nestorki naszego środowiska plastycznego mieszkającej w Gryfowie.

W marcu i kwietniu prezentowano ceramikę i tkaninę ze zbiorów BWA w Gorzowie Wielkopolskim, oraz malarstwo Henryka Kluzę z Dzierżoniowa. Wystawy te znalazły się w ciepłej galerii w efekcie wymiany jaką BWA w Jeleniej Górze prowadzi z innymi biurami.

Kolejną ekspozycją, którą mieliśmy okazję oglądać w II połowie kwietnia i na początku maja było malarstwo jeleniogórskiej malarki Róży Farbisz-Kijankowej, również nestorki związanej mocno z Jelenią Górą od końca lat 40-tych.

Od połowy maja do początków czerwca galeria została przekazana jeleniogórskiej grupie artystyków nieprofesjonalistów o nazwie ZADRA, gdzie młodzi jeszcze twórcy nie będący już amatorami w pełnym tego słowa znaczeniu, rokujący duże nadzieje

w zakresie uprawianej przez siebie dyscypliny twórczej wystawili swoje najnowsze prace.

Wystawą zamykającą I półroczu w Galerii Uzdrawiskowej był pokaz fotografów prezentujących

uroki Karkonoszy pod wspólnym tytułem „KRAINA WICHRÓW I MGIEŁ”. Autorem wystawy był znany artysta — fotograf z Jeleniej Góry — Tomasz Olszewski.

IRENA KLISOWSKA

Bolesławiec

Fot. Roman Hryciów

KONKURS DLA BIBLIOTEKARZY

Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Jeleniej Górze organizują konkurs na scenariusz imprezy czytelniczej. Adresowany jest on do pracowników wszystkich bibliotek (publiczne, szkolne, zakładowe itp.) także spoza terenu województwa! Tematyka i forma scenariusza jest dowolna. Może to być dla przykładu: konkurs czytelniczy, przegląd nowości wydawniczych, inscenizacja oparta na konkretnej pozycji literackiej, lekcja biblioteczna, wystawa itp.

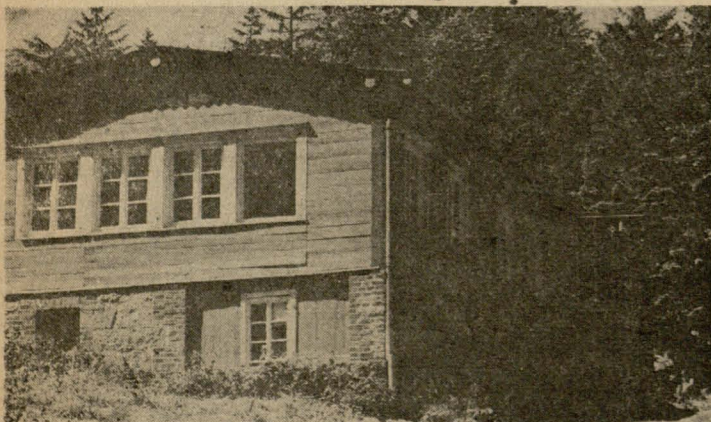
Czas trwania imprezy nie może przekraczać 1 godziny.

Prace opatrzone godłem (w zamkniętej kopercie opatrzonej tym samym godłem winny się znaleźć dane dotyczące autora, to jest:

imię i nazwisko, adres domowy, miejsce pracy) należy nadsyłać do 30 września na adres: Wojewódzka Biblioteka Publiczna, ul. 15 Grudnia 27, 58-500 Jelenia Góra.

Jury przy ocenie scenariuszy weźmie między innymi pod uwagę takie elementy jak: atrakcyjność tematu, wykorzystanie zbiorów bibliotecznych i sprzętu audiowizualnego, łatwość przeprowadzenia imprezy w różnych warunkach środowiskowych. Laureaci otrzymają nagrody pieniężne (łącznie ich wartość wynosi 4500 zł) oraz rzeczowe. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do wykorzystania najlepszych prac do bezpłatnego druku i upowszechnienia w wydawnictwach fachowych.

turystyka

Fot. archiwum

SZLAKI TURYSTYCZNE STREFY PRZYGRANICZNEJ KARKONOSZY DOSTĘPNE W CZASIE TRWANIA STANU WOJENNEGO

Wydział Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze informuje, że ponownie udostępnia się dla turystów następującą sieć szlaków turystycznych w Karkonoszach.

- **czerwony** — ze Szklarskiej Poręby na Halę Szrenicką,
- **zielony** — z Hali Szrenickiej na Szrenicę,
- **czarny** — od pośredniej stacji kolej linowej do szlaku żółtego i dalej do schroniska „Pod Łabskim Szczytem”,
- **niebieski i czarny** — od schroniska „Pod Łabskim Szczytem” w dół,
- **żółty** — od schroniska „Pod Łabskim Szczytem” do skrzyżowania z zielonym pod Łabskim Szczytem,
- **zielony** — od schroniska „Pod Łabskim Szczytem” w kierunku Snieżnych Kotłów i dalej przez połączenie z górnym odcinkiem Drogi Sudeckiej do schroniska „Odrodzenie”,
- **zielony** — od schroniska „Odrodzenie” do połączenia z żółtym w rejonie Pielgrzymów,
- **żółty** — a) od Pielgrzymów do Słonecznika i dalej czerwonym do połączenia z niebieskim, a następnie w dół w kierunku schroniska „Strzecha Akademicka”,

- b) od Pielgrzymów do rozwidlenia szlaków, a następnie w kierunku Bierutowic, albo w górę szlakiem czarnym lub niebieskim,
- **czerwony** — od Karpacza do schroniska „Nad Łomniczką”,
- **żółty** — od schroniska „Nad Łomniczką” do skrzyżowania z zielonym i dalej w kierunku Karpacza,
- **zielony** — od skrzyżowania z żółtym w kierunku Karpacza lub w kierunku Kowar, do skrzyżowania z czarnym,
- **czarny** — od skrzyżowania z zielonym, w kierunku Karpacza (Skalny),
- **zielony** — od skrzyżowania z czarnym do skrzyżowania z żółtym i dalej żółtym w kierunku Kowar, oraz wszystkie szlaki w dół od wymienionych.

Nieczynna pozostaje Droga Przyjaźni z wyjątkiem odcinka szlaku czerwonego nad Wielkim i Małym Stawem do zejścia niebieskim w kierunku „Strzechy Akademickiej”.

Mapa czynnych szlaków turystycznych jest udostępniona w Wojewódzkim Ośrodku Informacji Turystycznej w Jeleniej Górze, ul. 15 Grudnia oraz przy dolnych stacjach wyciągów krzeselkowych w Karpaczu i Szklarskiej Porębie a także w biurach turystycznych WPGT „Karkonosze” i PTTK.

Mapę dostępnych szlaków umieścimy w następnym numerze.

Mieszkańcy województwa jeleniogórskiego w dni ustawowo wolne od pracy mogą poruszać się po w/w szlakach bez zezwolenia, w pozostałe dni zezwolenie jest niezbędne! Mieszkańcy innych województw muszą uzyskać zezwolenia w każdy dzień.

Zezwolenia na poruszanie się w strefie przygranicznej Karkonoszy wydają:

- Biuro Przepustek KM MO w Jeleniej Górze, ul. Armii Czerwonej,
- KM MO Karpacz, ul. Armii Czerwonej 30,
- KM MO Szklarska Poręba, ul. M. Buczka 1,
- KM MO Kowary, ul. Sienkiewicza 5
- Posterunek MO w Podgórzynie, ul. Żołnierska 13.

Biuro Przepustek w Jeleniej Górze wydaje zezwolenia na wyszczególnione w podaniu trasy, natomiast pozostałe biura MO jedynie na teren swego działania.

Formalności związane z załatwianiem zezwolenia:

W celu uzyskania zezwolenia należy złożyć w w/w punktach podanie z danymi personalnymi + dowód osobisty. Należy dołączyć także znaczek opłaty skarbowej wartości 20 zł. Dzieci do lat 10 wpisuje się na druk zezwolenia dla osoby dorosłej, dzieci powyżej 10 lat muszą posiadać odrębne zezwolenia.

Przy odbieraniu zezwolenia należy przykleić na nim znaczek opłaty skarbowej wartości 50 zł.

W celu uzyskania zezwolenia dla grupy należy przedłożyć listę z następującymi danymi: imię i nazwisko uczestnika wycieczki, imię ojca, data urodzenia, adres zamieszkania, miejsce

pracy, zawód, nr dowodu osobistego. Na liście winna być oznaczona osoba odpowiedzialna za grupę.

Należy podać także miejsce zakwaterowania wycieczki. Listę przedkładamy w 2 egzemplarzach.

biura turystyczne

PROPONUJĄ:

WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI TURYSTYCZNEJ „KARKONOSZE”, BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH W JELENIEJ GÓRZE, Pl. Ratuszowy 29 a, tel. 242-06; 239-45, tlx 075630

ORGANIZUJE:

- imprezę „Sesamie otwórz się” — jest to zorganizowana całodzienna wyprawa w góry połączona z poszukiwaniem kamieni szlachetnych i ozdobnych, biuro zapewnia fachowy instruktaż przewodnika — geologa, wydawnictwo turystyczne, oraz na zakończenie — ognisko,
- wczasy w ośrodku czasowym na terenie Jagniatkowa w okresie od 3.07 do 2.09.82 (turnusy 14 dniowe.), zakwaterowanie w pokojach 1 i 2-osobowych, cena skierowania 8 150 zł.

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W SZKLARSKIEJ PORĘBIE, ul. 1 Maja 4, tel. 17-23-93, tlx 075261.

OFERUJE:

- wczasy wypoczynkowe w pokojach gościnnych w cenach od 5.500 do 7.800 zł, wyżywienie w domach FWP terminy turnusów: 4—17.07; 19.07—1.08; 3—16.08; 18—31.08; 2—15.09; 17—30.09.

ORGANIZUJE:

- wycieczki autokarowe z przewodnikiem po Kotlinie Jeleniogórskiej.

PROWADZI:

- pokoje gościnne,
- sprzedaż wydawnictw turystycznych.

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W KOWARACH, ul. 1 Maja 27, tel. 18-23-80, tlx 075502.

POLECA:

- wycieczki jednodniowe po Kotlinie Jeleniogórskiej,
- wycieczki jednodniowe Szlakiem Zamków Piastowskich,
- wyjazdy do Wrocławia (Opera, Operetka, ZOO),
- wycieczki kilkudniowe z kompleksową obsługą w atrakcyjne regiony kraju,
- wczasy w Kowarach (na bazie pokoi gościnnych) w terminach: 1—14.07; 16—29.07; 31.07—13.08; 15—28.08; cena skierowania: od 5 753 do 6 664 zł, wyżywienie w rest. „Jedlinka”.

PROWADZI:

- pokoje gościnne,
- wynajem autokarów dla uczestników kolonii,
- sprzedaż pamiątek i wydawnictw turystycznych.

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W KAMIENNEJ GÓRZE, ul. Świerczewskiego 2, tel. 854—22-21, tlx 075627.

OFERUJE:

- wczasy wypoczynkowe, 2 tygodniowe w lipcu i sierpniu w następujących miejscowościach:

Sopot — cena skierowania 6 860 zł,
Ustka — od 6 145 do 7 200 zł,
Kołobrzeg — 6 200 zł,
Grzybowo — 6 200 zł,
Komorze — 8 250 zł,
Kobylec k/Wągrowca — od 7 900 do 8 250 zł.

ORGANIZUJE:

- wycieczki turystyczne po terenie kraju,
- wyjazdy do Opery i Operetki,

PROWADZI:

- wynajem autokarów,
- sprzedaż ubezpieczeń „Warta” na pojazdy mechaniczne, oraz ubezpieczeń od kosztów leczenia (na cały świat), ubezpieczeń bagażu od kradzieży,
- wynajem kwater prywatnych w Kamiennej Górze, Lubawce, Szczepanowie, Bukówce, Piszowicach, Marciszowie i Ciechanowicach,
- sprzedaż wydawnictw turystycznych.

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W LWÓWKU ŚL., ul. Sienkiewicza 42, tel. 777, tlx 075438.

ORGANIZUJE:

- wycieczki o charakterze pobytowym i rekreacyjnym,
- wycieczki dla młodzieży kolonijnej po Kotlinie Jeleniogórskiej oraz do Wrocławia i Wałbrzycha,
- wyjazdy do Teatru w Jeleniej Górze, oraz Opery i Operetki we Wrocławiu,
- wycieczki specjalistyczne do zakładów pracy,
- 3-dniową Pielgrzymkę do Częstochowy w dniach 24.08—26.08
- wczasy w miejscowościach: Leba i Ustka,
- wczasy w Kołobrzegu z możliwością uzyskania prawa jazdy w terminie od 3—23.09.82 r.

ZAPEWNIĄ:

- wygodny transport turystyczny,
- ubezpieczenia wycieczek w PZU,
- pilotaż, przewodnictwo, noclegi i wyżywienie,
- imprezy kulturalne oraz inne świadczenia na życzenie klienta.

PROWADZI:

- wynajem pokoi gościnnych na terenie Gryfowa Śląskiego,
- wynajem autokarów,
- sprzedaż wydawnictw turystycznych,
- informację turystyczną

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W ŚWIERADOWIE ZDROJU, ul. Bieruta 8, tel. 16-287, tlx 075532.

OFERUJE:

- wczasy w pokojach gościnnych I i II kat., pokoje 1, 2, 3 osobowe, cena skierowania — od 6 500 do 8 300 zł, turnusy 14 dniowe w okresie od 1.07 do 12.09,
- wczasy nad morzem (Międzyzdroje, Kołobrzeg, Sopot, Dąbki),
- 1-dniowe wycieczki po Kotlinie Jeleniogórskiej,
- prelekcje z przeżyciami i pogadanki przy ognisku, na życzenie klienta,
- wczasy nad jeziorami (Augustów, Węgorzewo, Giżycko).

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W ŚWIERZAWIE, Pl. Wolności 43, tel. 63, tlx 075624.

PROPONUJE:

- wczasy wypoczynkowe w następujących ośrodkach czasowych:
a) Karpacz — cena skierowania 6 720 zł, pokoje 1, 2, 3 osobowe, terminy: 2.07—15.07; 16.08—29.08; 31.08—13.09,
b) Szklarska Poręba — cena skierowania 8 140 zł, zakwaterowanie

w pokojach 2, 3, 4 osobowych, terminy: 2—15.07; 17—30.07
1.08—14.08; 16—28.08.

c) Wojcieszów — cena skierowania 7 760 zł, pokoje 2, 3, 4 osob.,
terminy: 1—14.07; 2—15.08; 17—30.08

— za dodatkową odpłatnością goście mogą skorzystać:

z sauny (1 godz. — 80 zł),

z nauki jazdy konnej (1 godz. — 150 zł),

z przejażdżki bryczkami (1 godz. dla 5 osób — 500 zł).

— wczasy wypoczynkowe w pokojach gościnnych na terenie Szklarskiej Poręby, cena skierowania od 6 386 do 7 943 zł, zakwaterowanie w pokojach 2, 3 osobowych, terminy: 2—15.07; 17—30.07; 1—14.08; 16—28.08.

— wczasy wypoczynkowe w ośrodku wczasowym nad morzem w sierpniu (II połowa) w „Zajeździe Bałtyckim”, w miejscowości Przewłoka k/Ustki, pokoje 1 osobowe, cena skierowania 10 513 zł (w pokoju 2-osobowym — 9 290 zł).

— wczasy wypoczynkowe w pokojach gościnnych kat. I i II nad morzem w: Swinoujściu, Ustce, Sopotcie, Gdyni, zakwaterowanie w pokojach 1, 2, 3, 4 osobowych, ceny skierowań od 6 500 do 7 800 zł.

— Biuro Usług Turystycznych przyjmuje zlecenia na organizowanie wczasów połączonych z nauką jazdy na koniach, cena skierowania 10 160 zł (w tym 24 godz. jazdy konnej), zakwaterowanie w Wojcieszowie Górnym w OWIRK, turnusy trwają w ciągu całego lata.

— wycieczki po Kotlinie Jeleniogórskiej, do Wrocławia, Szlakiem Polskiej Miedzi i po terenie kraju.

— na specjalne życzenie klienta Biuro uwzględni w programach i organizuje zwiedzanie indywidualnych gospodarstw specjalistycznych, przodujących zakładów rolnych i zakładów pracy.

— wypoczynek sobotnio-niedzielny z następującymi programami do wyboru:

jazda na koniach,

pieczenie kiełbasek (ognisko),

wieczorki taneczne.

ZAPEWNIĄ:

— wyżywienie,

— noclegi.

PROWADZI:

— ubezpieczenia PZU dla osób indywidualnych wycieczek i obozów,

— sprzedaż pokoi gościnnych w Świerzawie, Wojcieszowie, Rzeszówku,

— sprzedaż przewodników i folderów turystycznych.

POŚREDNICZY:

— w rezerwacji biletów lotniczych w komunikacji krajowej.

BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH „KARKONOSZE” W KARPACZU, ul. 1 Maja 8, tel. 19-453, tlx 075214.

ORGANIZUJE:

— wczasy własne na bazie pokoi gościnnych w okresie od 1.07. do 15.09. cena skierowania 5 500—8 000 zł, wyżywienie w domach branżowych i ośrodkach FWP.

— wycieczki autokarowe po Kotlinie Jeleniogórskiej,

— wycieczki piesze z przewodnikiem,

— prelekcje z przézrocami o tematyce turystycznej,

— ogniska.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS” W JELENIEJ GÓRZE, ul. 1 Maja 1, tel. 262-11, 262-12, tlx 075308.

PROPONUJE:

— wczasy nad morzem w lipcu i sierpniu w Gdańsku i Kołobrzegu, zakwaterowanie w hotelach, turnusy 7-dniowe, cena skierowania — 7 000 zł.

— wczasy nad morzem: we Władysławowie i Jastrzębiej Górze, zakwaterowanie w pensjonatach, turnusy 14 dniowe w lipcu i w sierpniu, cena skierowania 9 000 zł.

— wycieczkę do WRŁ (Esztergom — Budapeszt), 13—17.07, cena 13 000 zł

BIURO TURYSTYKI PZMot. W JELENIEJ GÓRZE, ul. Wolności 57, tel. 218-89, tlx 075793.

OFERUJE:

— wczasy z kursem prawa jazdy kat. B i T, organizowane w Ośrodku Turystyki Jeździeckiej w Miłkowie k/Karpacza, terminy turnusów: 8—27.07; 29.07—17.08; 19.08—7.09; 9—28.09; 30.09—19.10, zakwaterowanie w pokojach 2 i 3 osobowych z łazienkami,

szkolenie praktyczne na terenie Jeleniej Góry i okolicy na samochodach marki „fiat 125 p”, „126 p”, polonez, oraz dla kt. T — na ciągniku „Ursus” z przyczepą,

koszt skierowania ze szkoleniem wynosi:

kat. „B” — 20 290 zł

kat. „B” i „T” — 24 580 zł

dla osoby towarzyszącej — 9 930 zł

— wczasy pobytowe, wypoczynkowe w następujących miejscowościach:

a) Karpacz: — pensjonat Celina, zakwaterowanie w pokojach 3 osobowych z umywalkami, cena skierowania — za turnus 14-dniowy — 6 200 zł, terminy turnusów: od 16.07. do 15.10.

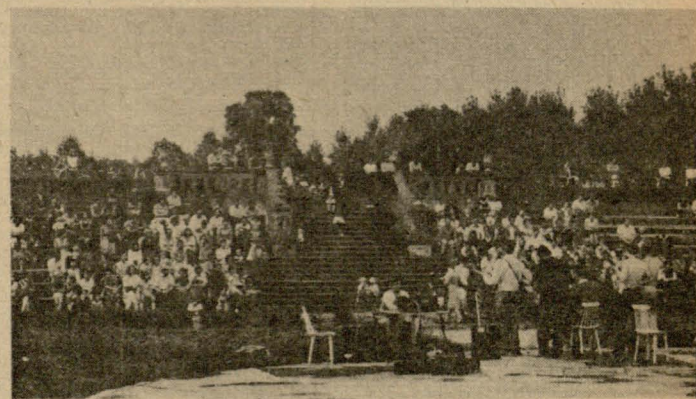
— pensjonat „Koral”, zakwaterowanie w pokojach 2, 3, 4 os. z umywalkami, wyżywienie całodzienne w DW „Bachus” w odległości około 50—60 m od pensjonatu, cena skierowania 8 220 zł, turnusy 14 dniowe: 2.09—15.09; 17.09—30.09, 2.10—15.10.

— pensjonat „Duet”, zakwaterowanie w pokojach 2 osob. z umywalkami, wyżywienie w stołówce pensjonatu, terminy turnusów 14 dniowych: od 1.08 do 14.09. — cena skier. 9 600 zł, od 16.09 do 30.09 i od 2.10 do 16.10 — cena skierow. — 8 860 zł.

b) Szklarska Poręba — pensjonat „Karolina”, zakwaterowanie w pokojach 2 os., wyżywienie w rest. „Zagłoba” (3 posiłki dziennie), terminy wczasów 14 dniowych; od 1.07 do 14.08, oraz od 30.08 do 15.10, cena skierowania — 7 050 zł.

c) Borowice — wczasy „non stop” zamawia się na życzenie klienta po uprzednim uzgodnieniu z Biurem Turystyki odnośnie wolnych miejsc, zakwaterowanie na miejscu w pokojach 2—3 osobowych, wyżywienie 3 razy dziennie w jadalni ośrodka, cena skierowania — 6 750 zł.

— wczasy lecznicze w Cieplicach (24 dniowy pobyt) w sanatorium „Waryński”, zakwaterowanie w pensjonacie obok sanatorium w pokojach 1, 2 os. z łazienkami, turnusy organizowane będą w okresie od 20.07 do 20.12, cena skierow. w pokoju 1 os. — 14 900 zł, w pokoju 2 os. — 12 900 zł.

Amfiteatr w Bogatyni

Fot. A. Jarocki

noclegi

JELEŃ GÓRA

- hotel „Europa”, ul. 1 Maja 16/18, tel. 232-31, tix 075783.
- hotel „Cieplice”, ul. Cervi 11, tel. 510-41, tix 075126.
- hotel „Sportowy”, ul. Swierczewskiego 42, tel. 269-42.
- hotel MZKS „Karkonosze”, ul. Złotnicza 88, tel. 230-59.
- schronisko PTTK „Na Zamku Chojnik”, tel. 535-35.
- PTSM „Bartek”, ul. Bartka Zwycięzcy 10, tel. 256-46.
- PTSM „Michałek”, ul. Wiejska 86a, tel. 241-55.
- camping nr 130, ul. Swierczewskiego 42, tel. 269-42.
- camping nr 164, ul. Rataja, tel. 525-66.
- pole namiotowe, ul. Łazienkowska, tel. 533-38.
- Biuro Zakwaterowań WPGT „Karkonosze”, pl. Ratuszowy 29a, tel. 242-06, tix 075630.
- stacje turystyczne PTTK, ul. 1 Maja 88, tel. 236-27, tix 075565.

BOLKÓW

- hotel „Turysta”, ul. Sienkiewicza 17, tel. 341.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, Kamienna Góra, ul. Swierczewskiego 2, tel. 22-21, tix 075627.

BOLESŁAWIEC

- hotel „Piast”, ul. Asnyka 1/4, tel. 32-91.
- hotel „Prnjavor”, ul. II Armii WP, tel. 32-96.
- camping „Bolek”, ul. II Armii WP, tel. 23-15.
- pokoje gościnne, rezerwacja w Biurze Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. H. Sawickiej 17, tel. 28-68, tix 075241.

BUKOWIEC

- PTSM „Skalnik”, tel. Kowary 18-26-28

CZARNÓW

- schronisko PTTK „Czartak”, tel. 18-77.

GRYFÓW ŚLĄSKI

- hotel „Gryf”, ul. Armii Czerwonej 14, tel. 353, 354.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. H. Sawickiej 17, tel. 28-68, tix 075241.

JAGNIĄTKÓW

- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań Jelenia

Góra, pl. Ratuszowy 29a, tel. 242-06.

JANOWICE WIELKIE

- DW „Krokus”, ul. 1 Maja 6, tel. 15-157.

JEŻÓW SUDECKI

- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań Jelenia Góra, tel. 242-06.

KAMIENNA GÓRA

- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. Swierczewskiego 2, tel. 22-21, tix 075627.

KAMIEŃ K/MIRSKA

- PTSM „Halny”, tel. 336

KARPACZ

- hotel „Orbis — Skalny”, ul. Obrońców 4, tel. 19-776, 721, tix 075506.
- PG „Orlinek”, ul. Olimpijska 9, tel. 19-567.
- hotel „Biały Jar”, ul. 1 Maja 79, tel. 19-319.
- DW PTTK, ul. 1 Maja 47, tel. 19-513.
- DW „Wilcza”, ul. Obrońców 6, tel. 19-764.
- PTSM „Liczyrzepa”, ul. Gimnazjalna 9, tel. 19-290.
- kwatery prywatne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. 1 Maja 8, tel. 19-453, tix 075214.
- schronisko PTTK „Strzecha Akademicka”, Karpacz, tel. 19-317.
- schronisko PTTK „Samotnia”, tel. Karpacz 19-376.
- camping nr 211, ul. 1 Maja 8, tel. 19-316.

KARPNIKI

- schronisko PTTK „Szwajcarka”, tel. 212-83.

KOWARY

- motel „Kuźnica”, ul. Leśna 1, tel. 18-20-51.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań, ul. 1-go Maja 27, tel. 18-23-80, tix 075502.

KRZESZÓW

- stacje turystyczne PTTK, rezerwacja BORT PTTK Kamienna Góra, tel. 31-44.

LEŚNA

- hotel „Centralny”, Rynek 8, tel. 11-249.

LUBAŃ ŚLĄSKI

- hotel „Łużyce”, ul. 7 Dywizji WP 14, tel. 24-62.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, tel. 24-97, tix 075762.
- domki turystyczne przy Ośrodku Wypoczynku Świątecznego Góra Kamienna, tel. 28-46.

LUBAWKA

- hotel „Lubavia”, pl. Wolności 14, tel. 221.

LWÓWEK ŚLĄSKI

- hotel „Piast”, ul. Jaśkiewicza 1, tel. 615, 761.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań, ul. Sienkiewicza 42, tel. 777, tix 075438.
- camping nr 235, Wzgórze Kombatantów, tel. 575.

MARZÓW (GM. WLEŃ)

- schronisko PTSM.

PIECHOWICE

- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, Jelenia Góra, pl. Ratuszowy 29a, tel. 242-06, tix 075630.

PILCHOWICE

- hotel „Nad Zaporą”, tel. Wleń 80.
- stacje turystyczne PTTK, rezerwacja BORT PTTK, Jelenia Góra, ul. 1 Maja 88, tel. 236-27, tix 075565.

PODGÓRZYN

- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, Jelenia Góra, pl. Ratuszowy 29a, tel. 242-06, tix 075630.

PRZESIEKA

- pokoje gościnne, rezerwacja patrz: Jelenia Góra.

RASZÓW

- schronisko PTSM „Rudawy”.

STRUZNICA

- schronisko PTSM „Sokolik” tel. 212-24.

SZKLARSKA PORĘBA

- hotel „Karkonosze”, ul. Sikorskiego 2, tel. 17-22-81, tix 075503.
- motel „Relaks”, ul. Jeleniogórska 9, tel. 17-26-95.
- DW PTTK, ul. 1 Maja 16, tel. 17-27-09.
- schronisko PTTK „Pod Łabskim Szczytem”, tel. 17-24-50.
- schronisko PTTK „Na Halli Szrenickiej”, tel. 17-24-21.
- stacje turystyczne PTTK, rezerwacja BORT PTTK, Jedności Narod. 6, tel. 17-21-23.
- pokoje gościnne rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. 1 Maja 4, tel. 17-23-93.

- schronisko PTSM „Wojtek”, ul. Piastowska 1, tel. 17-21-41.
- schronisko PTTK „Kochanówka”, tel. 17-24-00.

ŚWIERADÓW ZDRÓJ

- hotel „Kwisa”, ul. Bieruta 8, tel. 16-231.
- schronisko PTTK „Na Stogu Izerskim”, tel. 16-416.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. Bieruta 8, tel. 16-287.

ŚWIERZAWA

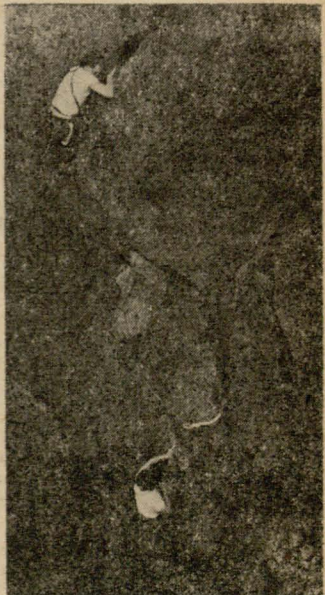
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, pl. Wolności 43, tel. 63.

WOJCIESZÓW

- camping nr 199, ul. Kochanowskiego, tel. 12-317.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, Świerzawa, tel. 63.

ZGORZELEC

- hotel „Pod Orłem”, ul. Warszawska 15, tel. 24-53.
- pokoje gościnne, rezerwacja Biuro Zakwaterowań „Karkonosze”, ul. Warszawska 37, tel. 61-07.
- camping nr 210, ul. Lubańska, tel. 24-36.

Fot. Roman Hryciów

WYPOŻYCZALNIE SPRZĘTU TURYSTYCZNEGO

JELEŃ GÓRA

- wypożyczalnia WPGT „Karkonosze”, ul. Armii Czerwonej (parking hotelu „Europa”),
- wypożyczalnia OSiR, ul. Chełmońskiego 9,
- wypożyczalnia TKKF, ul. Różyckiego 19,

KARPACZ

- wypożyczalnia WPGT „Karkonosze”, ul. Olimpijska 9 (parking PG „Orlinek”),
- wypożyczalnia TKKF, ul. 1 Maja 45

KAMIENNA GÓRA

- wypożyczalnia OSiR, ul. P. Ściegiennego

KOWARY

- wypożyczalnia MOSiR, ul. Findera 8

SZKLARSKA PORĘBA

- wypożyczalnia OSiR, pl. Sportowy 6,

ŚWIERADÓW ZDRÓJ

- wypożyczalnia OSiR, ul. Nowotki 16

WOJCIESZÓW

- wypożyczalnia OSiR, ul. Kochanowskiego 16

ZGORZELEC

- wypożyczalnia OSiR, ul. Maratońska 1

OSRODKI WYPOCZYŃKU ŚWIĄTECZNEGO W WOJEWÓDZTWIE JELEŃGÓRSKIM

- **OWŚ „NAD BOBREM”, BOLESŁAWIEC**, ul. Spacerowa, tel. 29-51
3 baseny kąpielowe, brodzik dla dzieci, godziny otwarcia: 10.00—19.00, bilety wstępu: dorośli 30 zł, młodzież 15 zł, dzieci do 7 l. 10 zł.
- **OWŚ „RAKOWNICA”, JELEŃ GÓRA**, ul. Okopowa, tel. 241-48
basen kąpielowy, brodzik dla dzieci, zalew kajakowy, wypożyczalnia kajaków i rowerów wodnych (40 zł/godz.), godziny otwarcia: 10.00—18.00, bilety wstępu: 15 zł, ulgowe 10 zł.
- **OWŚ JELEŃ GÓRA-SOBIESZÓW**, ul. Łazienkowska
basen kąpielowy, brodzik dla dzieci, pole namiotowe, godziny otwarcia: 10.00—18.00, bilety wstępu: 15 zł, ulgowe 10 zł.
- **OWŚ KOWARY**, ul. Findera 8, tel. 23-28
basen kąpielowy, zalew kajakowy, brodzik dla dzieci, wypożyczalnia sprzętu pływającego, punkt biblioteczny, gastronomiczny sportowo-turystyczny, godziny otwarcia: 10.00—18.00, bilety wstępu: 15 zł, ulgowe 10 zł.
- **OWŚ „TRAMP” — KARŁOWICE**, tel. 15-22
kąpielisko, plaża, bufet, kawiarnia, świetlica, domki campingowe, pole namiotowe, pawilon sanitarny, parking strzeżony, wypożyczalnia sprzętu pływającego, punkt biblioteczny, gastronomiczny (obiady).
- **OWŚ — SOSNÓWKA**, tel. 444
basen, pole namiotowe, domki campingowe, kawiarnia.
- **OWŚ „WIEŻA” — KARŁOWICE**
domki campingowe, kąpieliska, plaże, port.
- **OWŚ „WŁÓKNIARZ”, LEŚNA**, tel. 11-234
kąpielisko, port wodny, pole namiotowe.
- **OSRODEK ZSMP — BAWOROWO**, tel. 11-230
domki campingowe, pawilon mieszkalny, urządzenia rekreacyjne, pełne wyżywienie, możliwość organizacji kursów szkoleń itp., w załatwianiu formalności związanych z pobytem pośredniczy BÜT WPGT „Karkonosze” w Lubaniu Śl.

- **OWŚ ELEKTROWNI TURÓW, ZŁOTNIKI LUBAŃSKIE**, tel. 11-392
basen kąpielowy, pole namiotowe, bufet, kawiarnia, domki campingowe, kuchnia turystyczna.
- **OWŚ „CZERWONA WODA”, Zawidów**, tel. 64-40
kąpielisko, trasy spacerowe.
- **OWŚ ELEKTROWNI TURÓW, BOGATYNIA**, tel. 32-269
kąpielisko, plaża.
- **OWŚ „WITKA”, NIEDÓW**, tel. 35-374
kąpielisko, wypożyczalnia sprzętu pływającego, pole namiotowe, pawilon sanitarny, bar.
- **OWŚ — KAMIENNA GÓRA**, ul. Kościuszki, tel. 25-69
zalew, kąpielisko, wypożyczalnia sprzętu pływającego.

W drodze na Snieżkę

Fot. W. Wydmuch

Legendy dolnośląskich zamków piastowskich

ZAMEK CZOCHA

O ZOŚCE CZAJÓWNIE

W pierwszym dziesięcioleciu XV wieku na zamku Szczytów nad Kwisą sprawował rząd Jakub Czaja, wraz ze swą siostrą Zofią. Czasy były to niespokojne. Ideologia Jana Wiktora z Anglii i nauka Jana Husa, kaznodziei z Kaplicy Betlejemskiej w Pradze, już na Dolnym Śląsku się szerzyły. Liczne zastępy ludzi gnębionych w dobrach rycerskich i klasztornych powstawały, by z Janem Ziżką w Czechach, lub ze starostą Michałem z Niemczy na Dolnym Śląsku walczyć.

Jakub Czaja żeńców pilnował, myśliwych nadzorował, oraz z poddanych swych ścigał należne sobie daniny i strzegł by za dużo i na tusto nie jedli. Siostra Zofia, przez wszystkich Zochą nazywana, zajmowała się gospodarstwem, oraz leczeniem swych poddanych. Przez wszystkich w okolicy była lubiana, bo nie tylko ziola przeciwko choróbkom różnym znała, ale i dobre serce mając, niejednego w biedzie czy to grosiwem, czy też nawet cielakiem obdarzyła. Przymykał Jakub oczy na wiele poczynań i zarządzeń siostry, ale gdy wieści do niego dotarły, że wojska starosty Michała już pod Lwówek dochodzą i gdy dowiedział się, że Zośka z miejscowymi ludźmi na ten temat rozmawiała i do przyłączenia się do oddziałów starosty namawiała, postanowił z siostrą porozmawiać.

Dziwna to była rozmowa. Choć Zośka bratu wyraźnie tłumaczyła, że Jan Ziżka i jego hucsy nie są czartami i nikogo nie mordują, poza gnębielami ludu i że zabijają tylko tych, którzy swym prawem, rzekomo przez Boga nadanym, bogacą się krzywdząc innych, oraz plony pracy ich sobie przywłaszczają, Jakub nie chciał tego pojąć. Również

tłumaczyła mu Zośka, że starosta Michał walczy przeciwko Niemcom, bo za lepszych i mądrzejszych niż wszyscy inni się uważają i przybываяc na obce tereny, swoją wolę, mowę i obyczaje, a nawet prawa narzucają. Ludzie jednak, którzy na tej ziemi od wieluset lat żyją, swoich, a nie Niemców, słuchać chcą, oraz swoją mową chcą się posługiwać i swoje własne obyczaje oraz prawa utrzymywać. Nie pomogło nic i to, gdy Zośka bratu tłumaczyła, że nie z Kościołem chce walczyć Jan Ziżka i starosta Michał, lecz z tymi ludźmi, którzy odpusty niesprawiedliwe, czy też fałszywe relikwie sprzedają i na ludzką głupotę się dorabiają, przepychem się otaczają i nie dbają by wiernym wyznawcom Chrystusa w czymkolwiek dopomóc.

Głuchym był Jakub na tłumaczenia siostry i pojąć nie mógł jak białogłowa i to niezameżna tak mądrze mówić potrafiła. Nie rozumiał dlaczego tak bardzo przybycia starosty Michała i jego oddziałów dla dobra swych poddanych wyczuje. Dlatego nie myśląc wiele i nie naradzając się z nikim, zamknął siostrę w lochu pod wieżą i obiecał, że gdy przyjdą czasy spokojniejsze, do klasztoru na mniszkę ją odda.

Plakała noc całą w lochu Zośka, na garści słony siedząc i modliwszy do swej patronki, św. Zofii, o odmianę losu szeptała, nie widząc dla siebie ratunku. Jednak już dzień następny przyniósł jej pewną nadzieję, bo pacholek, który z jedzeniem przyszedł, dziwną rzecz jej przekazał. Nie mógł on nic powiedzieć, bo Jakub z kluczami od wejścia do lochu, za drzwiami stał i mógł wszystko słyszeć, więc tylko palcem na kamienny mur obok wejścia po-

kazał i trzy palce drugiej ręki lekko w górę uniósł.

Zośka nie pojęła tego znaku i wiele o nim cały dzień rozmyślała. Dopiero później przypomniała sobie, że gdy była jeszcze małą dziewczynką i z ojcem kiedyś do tego lochu weszła, mówił on jej iż jest stąd podziemne przejście, gdzieś do lasu wiodące. Zapomniała o tym będąc dzieckiem, a i później też jej nigdy do głowy nie przyszła myśl, by na ten temat z ojcem porozmawiać. Zatem mur dokładnie oglądać zaczęła. Nicco dalej od miejsca, które pacholek palcem jej pokazał, zauważyła trzy kamienne gładko ociosane i do siebie bez zaprawy murarskiej przyłożone. Pojęła, że muszą one zakrywać otwór do podziemnego wyjścia wiodący i dlatego tej samej nocy ucieczki spróbowała. Kamienie wyjęła bez specjalnego trudu, trochę tylko sobie palce pokaleczyła. W miejscu ich widniał czarny, głęboki otwór. Wykonała na piersiach krzyż, duszę swą św. Gudelli, patronce od ucieczek, poleciła i weszła w otwór w murze. Strach przed ciemnością i dziwnym chłodem, który ją tu otaczał, paraliżował ruchy. Zdobyła się jednak na odwagę i najpierw ułożyła w murze wyjęte poprzednio kamienie, a potem dotykając palcami ścian ruszyła zupełnie ciemnym korytarzem przed siebie.

Nie minęło nawet tyle czasu ile potrzeba na odmówienie krótkich pięciu paciery, gdy poczuła podmuch świeżego powietrza i miała przed sobą wyjście. Znalazła się w gęstych krzakach, które szczególnie otulały ją i szczelnie, przez którą wyszła na wolność. Wnet zorientowała się gdzie jest i lasem powędrowała do chaty najbardziej oddalonej od osiedla. Tu zabrała topór ciesielski i w niego tylko uzbrojona, w kierunku Gryfowa poszła.

Starosty Michała nie zastała w Gryfowie, bo pod Lwówkiem zamek Skala zdobywał. Trafiła jednak na jego ludzi, którymi jakiś pasowany rycerz spod Lubawki dowodził i tych następnej nocy pod zamek swój przywiodła. Nocą, cicho, jak złodziejce dostali się przez podziemny korytarz do lochu i na swoje szczęście zastali go otwartym. Dalej już poszli sami bez Zośki. Pozostała w lochu by nie widzieć tego co będzie się działo.

Bardzo długo panowała cisza,

poźniej usłyszała czyjeś krzyki, szcękę oręża i tupot biegnących po dziedzińcu. Słyszała jeszcze trzaskanie drzwiami, czyjeś głosne jęki, a potem znów cisza zapanowała.

Wyszła z lochu, powoli i ostrożnie stąpała po kamiennych schodach ku górze, aż znalazła się na dziedzińcu. Leżały na nim zwłoki ludzi a pod murem ktoś pojeikiwał z cicha. Wrota bramy były szeroko otwarte i most opuszczony, a ze stajni dochodziły ją odgłosy uderzeń końskich kopyt. Pozostała chwilę na dziedzińcu nie mogąc się zdecydować co dalej robić. Podeszła w stronę, z której dochodziły jęki. Pod murem, przy komorze na drzewo siedział ktoś i lewą dłonią podtrzymywał prawe przedramię.

— Ktoś ty? — zapytał dziewczynę, który zaskoczony jej obecnością przy sobie.

— Zocha. Ranny jesteś?

— Ańo. Mieczem oberwałem od tego, który uciekał za bramę, — poinformował ją i nadstawił ku niej ranną rękę.

W ciemnościach nocy nie widziała wiele.

— Chodź do wnętrza. Pomogę ci — powiedziała spokojnie i ujęła go pod zdrowe ramię.

Jęknął z bólu wstając i pozwolił się prowadzić.

— Tam trupy jeno... Na śpiku ich zdybaliśmy... — mówił wolno. — Ten tylko jeden żywy, który mnie ranil i uciekł.

Po wejściu do zamkowej sieni, Zocha szybko znalazła krzesiwo i hubkę na kominie. Zrobiło się jaśniej, gdy zdołała zapalić lojową świeczkę.

Rana była niegroźna, a ranny woj okazał się jednym z tych, których przywiodła z Gryfowa. Nazywał się Cucak i był kiedyś parobkiem przy wólach w klasztorze w Krzeszowie. Dowiedziała się od niego jak wyglądał człowiek, który uciekł z zamku. Wywnioskowała, że był to jej brat Jakub i że konny pościg za nim na pewno go ujmie.

Pogoń powróciła już przy pierwszych blaskach wschodzącego słońca i przywiozła zwłoki brata Zośki. Bronił się rzekomo,

gdy go dopadli i żył jeszcze gdy go rannego ujęli. Zmarł dopiero w drodze powrotnej.

Ludzie z sióła pochowali poległych, a zdobywcy grodu odeszli po kilku dniach, zabierając wszystkie konie i spyży wóz cały, w woly zaprzęgnięty. Zocha została sama czekając co przyniesie czas najbliższy. Ale dni, które następowały, zmian żadnych nie przyniosły. Wieści napływały różne, często ze sobą niezgodne. Raz opowiadano, że książę na Żaganiu do starosty Michała przystąpił i jak starosta go witał, a innym razem mówiono, że książę ten przed wojskami starosty i czeskiego księcia Bedrzicha broni Żagania. Powiadano też, że książę do Zygmunta Luksemburskiego po pomoc posłał. Posła też wieść, że Korzuchów husyci ślącący zajęli mimo silnej obrony, a w dwa dni później mówiono o jakiejś wielkiej bitwie przegranej pod Korzuchowem. O pochodzie Zygmunta Luksemburga na Dolny Śląsk przyszły wieści jeszcze później i o knechtach niemieckich, których do walki z husycką armią wiodł.

Zdołała Zocha jeszcze zebrać do zamku kilka dziesiątków ludzi z rozbitych oddziałów starościnskich zanim Niemcy pod zamkiem stanęli. Byli to knechty bawarskie z prostokątnymi tarczami i w dużych hełmach. Piecho przyszl, a dowodził nimi niejaki Nostitz, o którym powiadano, że wrogów żywych nie lubi i jeno trupy za sobą pozostawia. Trzydzieści dwa dni oblegał Szczytów. Co dzień Bawarów na drabiny pchał by mury zamku zdobyć i chociaż na dziedzińcu się dostać. Przez trzydzieści dwa dni Zocha Czajówna, dowodząc swymi, murów broniła. Dopiero w trzydziestym trzecim dniu obrony, gdy już wody od pięciu dni nie było do przemywania ran i pojenia rannych, a skóra z siodeł oraz z uprząży zjedzona była, Zocha postanowiła zaniechać dalszej obrony. Spodziewała się, że bawarskie knechty rannych oszczędzą, a wszystkich żywych podziemnym przejściem wyprowadzić chciała. Powiedziała też swoim, że gdy odpoczną w lasach i sił nabiorą, ona ich powiedzie do dalszej walki o lepszy los dla tych, którzy przy życiu zostaną.

Nocą wyprowadziła swoich z zamku. Najpierw wszystkich rannych i chorych na dziedzińcu wynieść rozkazała, a tuż przed zejściem do lochu, ogień w zam-

ku podłożyła, by Nostitz tylko same mury kamienne w ręce dostał. Gdy wchodzili już do lochu, policzyła Zocha wszystkich. Było ich już tylko siedemnaścioro. Reszta, albo już nie żyła, albo też leżała na dziedzińcu w dwa szeregi ułożona.

Nie uszli jednak obrońcy zamku zbyt daleko. Nostitz czuł i gdy tylko ogień nad murami zobaczył, podniósł swoich na nogi i po okolicy rozpuścił, za każdą głowę nagrodę wyznaczając. Przed świtem nikt z ludzi Zośki już nie żył. Ona też nie wyszła żywa. Utonęła w rzecę, uciekając przed pogonią.

Dopiero po pożarze rycerz Nostitz zapytał jednego z rannych jeńców:

— Kto był właścicielem tego zamku?

— Zocha... — cicho i z trudem odparł mu zapytany.

— Jak?

— Zocha... powtórzył ranny nieco głośniej.

— Socha?

— Nie... Zocha...

— Ach, so! Cocha! Rozumiem... Ale zamek Cocha od dziś będzie mój!

ALEKSANDER WIĄCEK

Fot. W. Wydmuch

Z WIZYTA W FUNDUSZU WCZASÓW PRACOWNICZYCH

Z JANEM KARBOWSKIM dyrektorem Zarządu Okręgu Funduszu Wczasów Pracowniczych w Karpaczu rozmawia ZBIGNIEW KULIK.

— Jakim zmianom ulega model organizacyjny FWP w Polsce?

— Fundusz Wczasów Pracowniczych działa do dnia dzisiejszego zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 1949 roku., chociaż wiele zmieniło się od tego czasu. Rozwiązana została Centralna Rada Związków Zawodowych, nasza była jednostka nadrzędna. Jednak nikt nie neguje naszego istnienia.

Sama struktura organizacyjna sprawdziła się. Fundusz Wczasów Pracowniczych powinien być instytucją samodzielną, spełniającą przy tym funkcje głównego koordynatora organizacji wczasów w Polsce. Obecnie działalność nasza opiera się na Uchwale nr 80/82 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1982 r. w sprawie usług FWP.

— Jak przedstawia się model organizacyjny FWP w Polsce?

— Na terenie kraju działa 13 okręgów dysponujących bazą około 40 tysięcy miejsc noclegowych, z czego w gestii ZO FWP w Karpaczu znajduje się 3,6 tysięcy miejsc. Zaliczamy się więc do czołówki. Razem z okręgiem w Szklarskiej Porębie dysponujemy około 22% całej bazy noclegowej w Polsce.

— Jak wygląda Pana ogólna

na ocena bazy FWP w Karpaczu?

— Chociaż średni wiek obiektów wynosi około sześćdziesięciu siedmiu lat, ogólny ich stan jest dobry. W celu utrzymania bazy na odpowiednim poziomie technicznym co roku inwestowaliśmy około 15 mln zł.

Średnio zatrudniamy w ciągu roku 850 osób. Jednak obecnie nie mamy pełnej obsady. Brakuje nam głównie pracowników produkcyjnych; kwalifikowanych kucharek, kelnerek, a w zakładzie remontowo-budowlanym rzemieślników różnych specjalności.

— Najlepiej pracujące domy FWP?

— Ocenę trzeba przeprowadzić biorąc pod uwagę wielkość poszczególnych ośrodków, ich możliwości świadczenia usług oraz wielkość zatrudnienia. Uwzględniając te parametry wyróżnić tu należy następujące domy: „Snieżka”, „Urocz”, „Jadwiga”, „Baśka”, „Złoty Widok” i „Mimoza”.

— Czyli są to te domy wypoczynkowe, które Pan szczególnie poleca wczasowiczom?

— Ze względu na zajmowane stanowisko zobowiązany jestem do rekomendowania wszystkich naszych domów wypoczynkowych. Niestety tak jest i będzie, chociaż w poszczególnych okresach czasu może to różnie wyglądać, że jedne będą pracowały lepiej a inne gorzej.

— Czy są też domy wczar-

sowe, które realizują specjalne programy turystyczne?

— Programy turystyczne są mniej więcej podobne we wszystkich domach. Wynikają one ze specyfiki miasta Karpacza i jego położenia u podnóża Karkonoszy. Jest to więc wypoczynek czynny, w czasie którego realizowane są piesze wycieczki w góry, oraz wycieczki autokarowe po Kotlinie Jeleniogórskiej. Dla zainteresowanych organizujemy prelekcje ilustrowane kolorowymi przeźroczeniami, poświęcone; historii turystyki w Karkonoszach i zagospodarowania turystycznego, historii regionu jeleniogórskiego i jego zabytkom, jak i spotkania z ciekawymi ludźmi.

W sezonie letnim będziemy prowadzić na zlecenie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci wczasy z pedagogiem dla dzieci z rodzin robotniczych o najniższych dochodach oraz upośledzonych. Ciekawie zapowiadają się także wczasy połączone z nauką tańca towarzyskiego.

Dom wczasowy „Baśka” jest to obiekt specjalnie przygotowany dla wypoczynku osób z małymi dziećmi. W tym celu zakupione zostało jego wyposażenie.

— Uważam, że ta wymieniona jako ostatnia forma wczasów dla osób z małym dzieckiem jest bardzo mało znana.

— Podzielam tą uwagę. W roku bieżącym chcemy wydać własny folder informujący o różnych formach naszej działalności i świadczonych usługach w dużym nakładzie, który trafiłby do zainteresowanych jeszcze przed podjęciem ostatecznej decyzji co

do wyboru miejsca wypoczynku. Ulec musi również zmianie dotychczasowy system rozprowadzania skierowań. Może był on dobry w początkowym okresie działalności FWP, ale już dzisiaj nie spełnia swojego zadania.

— Ile wynosi przeciętny koszt skierowania na organizowane przez Was wczasy?

— W roku 1982 kształtuje się on na wysokości około 5600 zł. Jednak rozpiętość cen jest znaczna i waha się od 8,5 tys. zł, w sezonie, w atrakcyjnej miejscowości, w pokoju 1-osobowym, kat. I do 3,5 tys. zł po sezonie, w innych miejscowościach, w pokoju 4-osobowym, kat. IV. Ceny te są cenami regulowanymi. Ustala je Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki w porozumieniu z Ministrem do Spraw Cen, Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej.

— W roku ubiegłym wczasowicze musieli oddawać częściej swoich kart zaopatrzeniowych. Czy podobnie będzie w roku bieżącym?

— W okresie od 13 czerwca do końca lipca będą całkowicie na naszym wyżywieniu. Wprowadzamy również zasadę organizacji krótkich pobytów do 5 dni przez okres całego roku, z wyborem odpowiednich posiłków. I co najważniejsze sami zabezpieczamy wyżywienie.

— I już na zakończenie ostatecznie pytanie. O czym chciałby Pan nam jeszcze powiedzieć, a co nie zostało poruszone?

— Miałbym tylko jedno życzenie, aby władze miejskie i wojewódzkie trochę więcej

serca poświęcały sprawom turystyki socjalnej. Powinny one patrzeć na nas jako na instytucję, która zaspokaja określone potrzeby w zakresie wypoczynku wszystkich ludzi

pracy. Jest to przecież jedna z najbardziej trwałych zdobyczy naszego systemu polityczno-społecznego.

— Dziękujemy za rozmowę.

historia schronisk karkonoskich

„NAD ŚNIEŻNYMI KOTŁAMI”

Śnieżne Kotły w Karkonoszach, już w odległej przeszłości odwiedzane przez poszukiwaczy złota i szlachetnych kamieni, budziły ciekawość i fantazję mieszkańców podkarkonoskich wsi i osad górskich, a od XVIII wieku stały się magnesem przyciągającym turystów. Dostęp do nich ułatwiała tzw. „Czeska Ścieżka” wiodąca z czeskiej strony Karkonoszy, przez wioskę Szklarki, północnym stokiem Łabskiego Szczytu. Dlatego już w ostatnim dziesięcioleciu XVIII wieku stanęła nad Śnieżnymi Kotłami jakaś prowizoryczna buda z desek, czy też szalaz drewniany, w którym rodzina austriackiego budziarza z „Łabskiej Budy” zajmowała się w upalne dni sprzedażą przyniesionych tu napojów, oraz mleka i żywności.

Po zakończeniu wojen napoleońskich na Śląsku i wroście frekwencji bogatych kuracjuszy w cieplickim uzdrowisku, którzy dla zabicia czasu, lub rozrywki zajmowali się poznawaniem Karkonoszy i docierali nawet do Śnieżnych Kotłów, hrabia Schaffgotsch z Cieplic polecił wybudować tu w 1837 roku pierwsze schronisko. Był to nieduży, parterowy budynek, mieszczący sypialnię dla dwóch osób oraz prymitywne pomieszczenie dla gości, wyposażone w: piec, dwa stoły oraz kilka krzeseł. Zewnętrzne ściany tego pierwszego schroniska nad Śnieżnymi Kotłami pokryte były ozdobnie powycinanymi deskami. Ponad dachem, zabezpieczonym przed zerwaniem przez silne burze przyciskającymi go, ciężkimi kamieniami, wystawał masywny komin z kamienia, oraz dwa rzeźbione, drewniane słupki. Budynek ustawiony był po północ-

nej stronie jedynej, wystającej ponad ziemie skały.

Schronisko nazwano na polecenie hr Schaffgotscha „Budą Śnieżnych Kotłów” (Schnee gruben Baude) i oddano przez zarząd jego majątku w dzierżawę na okres pięcioletnie. Przetrwało ono dwadzieścia lat, aż do 1858 roku. Zostało wtedy uszkodzone przez jesienne wiatry. Ponieważ było odwiedzane dość często przez ówczesnych turystów i przynosiło pokaźne zyski właścicielowi, postanowił on wybudować nowy obiekt na tym miejscu.

Nowe schronisko powstało w latach 1860—61. Stanęło obok zniszczonego budynku drewnianego, użytkowanego jeszcze przez robotników zatrudnionych przy bu-

Tak wyglądało schronisko w pierwszych latach XX w.

downie. Niepotrzebne i nienadające się już do naprawy stare schronisko zostało rozebrane i zużyte jako materiał opałowy. Nowe zaś zbudowane zostało z kamienia, a jego resztki przetrwały jeszcze do lat siedemdziesiątych bieżącego stulecia. Był to długi, parterowy budynek, który mieścił pomieszczenia noclegowe dla 20 osób, a w sali konsumpcyjnej mógł pomieścić, około 50 osób. Posiadał wejście przez małą, drewnianą siankę od strony północnej, wiodące do obszernej izby wyłożonej kamienną posadzką, służącej za pomieszczenia dla tragarzy lektyki i prowiantu. Z pomieszczenia tego w prawo wiodło wejście do sali konsumpcyjnej, natomiast w lewo do pomieszczeń gospodarczych, a drewniane schody prowadziły na strych, gdzie mieszcili się pokoje sypialne. Dzierżawca obiektu posiadał w zapasie sporą ilość kocy i sienników napełnionych słomą, by w razie konieczności zapewnić nocleg na podłodze w sali bufetowej dla około 40 osób. W 1883 roku hr. Schaffgotsch wyraził zgodę na umieszczenie w schronisku stacji meteorologicznej.

Budowa torów kolejowych, łączących Jelenią Górę z Berlinem, Wrocławiem i Piechowicami (w latach 1866–1892) spowodowała ogromny napływ turystów w Karkonosze, tak że „Buda Snieżnych Kotłów” okazała się za szczupłą by zagwarantować w swym wnętrzu dla wszystkich chętnych noclegi i odpowiednie wygody. Dlatego hrabia Schaffgotsch podjął decyzję wybudowania przy istniejącym schronisku nowego hotelu wysokogórskiego o tej samej nazwie. Wzniesiono go według projektu wrocławskiego architekta Huberta Housse w latach 1895–1897. Był to wielki gmach, wyposażony w wieżę widokową o wysokości 9 pięter, ze szczytu której mogli turyści za specjalną opłatą oglądać w pogodne dni piękne widoki na Wysoki i Kamienniki Grzbiet Izerski, oraz na Kotlinę Jeleniogórską. Wieża służyła dodatkowo jako punkt sygnalizacji świetlnej, a kolor umieszczonej na jej szczycie latarni informował w nocy o wolnych jeszcze miejscach w schronisku, w pogodne dni udzielała tych informacji flaga (czerwona lub zielona), zawieszona na szczycie wieży.

We wnętrzu było pięć sal bufetowych o różnym standardzie usług i różnych cenach oraz około 60 pokoi noclegowych. W 1900

roku zatrudniano ponad trzydzieści osób. W 1904 roku schronisko otrzymało linię telefoniczną i aparat telefoniczny z którego najczęściej korzystał dyżurny meteorolog i dzierżawca. Jednak zbyt częste uszkodzenia napowietrznych przewodów z powodu silnych wiatrów, stały się przyczyną, że już w 1912 r. na interwencję hrabiego Schaffgotscha założono pierwszy w Karkonoszach podziemny kabel telefoniczny do tego obiektu.

Początkowe lata pierwszej wojny światowej spowodowały wprawdzie zmniejszenie się ruchu turystycznego, lecz nie uszczupliły dochodów właścicieli schronisk, którzy wpadli na pomysły serwowania ogromnego wachlarza potraw i napojów, mogącego zaspokoić wymagania nawet najbardziej delikatnych podniebień.

W „Budzie Snieżnych Kotłów” ich ilość w jadtospisach osiągała liczbę 100, lecz już w 1915 r. zaopatrzenie uległo znacznemu pogorszeniu. Serwowano już tylko posiłki nabiatalowe i to po dość wygórowanych cenach.

Okres największej prosperity tego schroniska przypadł na lata 1930–1939, lecz wybuch drugiej wojny światowej zmniejszył ruch turystyczny i spowodował zajęcie niektórych pomieszczeń przez żołnierzy Jeleniogórskiego Batalionu Strzelców Górskich (Hirsberger Gebirgsjägerbatalion), którzy w Snieżnych Kotlach trenowali wspinaczkę wysokogórską. Dodatkowo ulokowano tu w 1941 r. wojskową radiostację WM (wielkiej mocy) wraz z obsługą. Radiostacja ta mieściła się w schronisku aż do zakończenia działań wojennych. W maju 1945 roku została zdemontowana i spalona w pobliżu budynku schroniska a jedyna pamiątka po jej istnieniu był widoczny jeszcze do 1947 r. maszt antenowy na wieży schroniska, oraz szczątki akumulatorów i osprzętu, oglądane przez pierwszych powojennych turystów.

Po drugiej wojnie światowej budynek służył żołnierzom WOP-u jako pomieszczenie placówki, podległej strażnicy przy wodospadzie Kamińczyka. Przejety został przez przedsiębiorstwo turystyczne w 1946 roku celem zagospodarowania i nawet otrzymał nazwę „Wawel”. Nie został jednak zagospodarowany, ponieważ uznano wtedy nieopłacalność istnienia tam jakiegokolwiek pomieszczenia dla turystów. Obowiązujące wówczas przepisy granicz-

ne, zakazujące pobytu indywidualnym turystom w pasie przygranicznym, a także ograniczenia organizacji wcieczek zespołowych na ten teren, spowodowały, że przez pierwszych pięć lat po wojnie świećło ono pustkami. W jego wnętrzu nocowały tylko wcieczki, które otrzymały zezwolenie władz WOP-u na pobyt i które, przybywały tu z własnym prowiantem oraz kocami i z wyznaczonym przez WOP w Szklarskiej Porębie „opiekunem w mundurze”.

Warto tu wspomnieć, że do dziś mieszka jeszcze w Szklarskiej Porębie jeden z takich właśnie „opiekunów w mundurze”. Jest nim p. Aleksander Wiącek, były pracownik Służby Zwiadu WOP, oraz jedyny wówczas tłumacz ze znajomością języka rosyjskiego, czeskiego, niemieckiego i bułgarskiego, oraz pierwszy przewodnik grup turystycznych po Karkonoszach.

Brak jest z tego okresu jakichkolwiek pamiątkowych fotografii ze względu na odczuwalny wówczas bardzo dotkliwie brak sprzętu i materiałów na obowiązujące i surowo egzekwowane wtedy przez żołnierzy WOP-u zarządzenie zakazujące wykonywania wszelkich zdjęć przy granicy. Te nieliczne przepisy i wojskowy rygor w turystyce były często wyśmiewane przez niektóre czasopisma, które dokonując porównań ruchu turystycznego w polskich Karkonoszach z turystyką czeską na tym rejonie, pisały na swych łamach, że po czeskiej stronie mogą turyści bez żadnych ograniczeń „spacerować samotnie lub w grupach” (Słowo Polskie — 1947 r.).

Opuszczone przez WOP i niezapieczone przez nikogo schronisko „Wawel” w okresie od 1945 do 1947 r. uległo poważnym uszkodzeniom i zniszczeniom, tak że pragnąca zagospodarować je Dyrekcja Turystyki Sudeckiej Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego musiała wystąpić do Wydziału Turystyki ówczesnego Ministerstwa Komunikacji, sprawującego w tamtych latach naczelną władzę nad polską turystyką, o przyznanie funduszy na remont obiektu, który nazwała według nomenklatury czeskiej „Schroniskiem nad Snieżną Jamą”. Z kwoty 1 800 000 złotych, w 1948 roku wydatkowano jednak tylko 184 600 złotych, a z pieniędzy przeznaczonych na remont i wy-

posażenie obiektu w 1949 roku (5 000 000 złotych), Polskie Towarzystwo Tatrzańskie zdołało rozchodować do lutego 1949 roku tylko 1 850 000 złotych i w pierwszych dniach wiosny schronisko zaczęło świadczyć usługi gastronomiczne, ponieważ część hotelowa nie nadawała się jeszcze do użytkowania. Powodem takiego stanu rzeczy były braki materiałowe oraz trudności transportowe i przerobowe.

Jakość świadczonych usług nie była wysoka, ponieważ kierownik nie miał określonego zakresu praw i obowiązków ani też wynagrodzenia i czuł się tylko dzierżawcą. Sam był zaopatrzeniowcem, kucharzem, palaczem, sprzątaczką, kalkulatorem i inkasentem należących za świadczone usługi.

W 1951 r. schronisko stało się własnością Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, które nie tylko nadało mu nazwę „Nad Snieżnymi Kotłami” ale i „gospodarowało” w nim do lat sześćdziesiątych. Z tego okresu warto przypomnieć ciekawą postać, która zapisała się złotymi zgłoskami w pamięci ludzi tu przybywających. Była nią p. Zofia John (obecna mieszkanka Jeleniej Góry), nazywana przez turystów, przewodników i WOP-istów — „Wojtek”. Od maja 1953 r. do listopada 1961 r. była dobrym duchem” tego ogromnego budynku. Przez okragły rok udostępniała przybywającym tu ludziom małe, ale przytulne i ciepłe pomieszczenie, w którym można było nie tylko wysuszyć odzież i zagrzać się, ale i spokojnie wypić o każdej porze dnia i nocy gorącą herbatę, zimną przygotowywaną ze stopionego śniegu, a latem z wody przynieszonej na plecach w banie od mleka z dość oddalonego od tego budynku czeskiego źródła.

Przejęty przez Ministerstwo Poczty i Telekomunikacji budynek schroniska PTK „Nad Snieżnymi Kotłami”, mimo przeprowadzonego w nim remontu, nigdy nie został zwrócony, ani też nawet w części udostępniony turystom, chociaż na turystycznych mapach Karkonoszy do 1973 roku był uwidaczniany jako schronisko i mimo palącej potrzeby istnienia w nim jakiegokolwiek pomieszczenia dla ludzi wiedzających ten piękny skrawek gór. Od czasu wyremontowania mieści on urzędzenia przekaznikowe TVP uruchomione w 1960 r. z okazji organizacji Olimpiady w

nasze Propozycje

JAK PRZYJEMNIE SPĘDZIĆ URLOP

RADZIMY:

- w pierwszym okresie urlopu dużo spać i wypoczywać, aby organizm „zrzuć!” całonocne zmęczenie i przystosować się do nowego klimatu,
- w czasie pierwszych dni zrezygnować z długich i męczących wypraw: zostaw to na drugą połowę urlopu,
- znaleźć miłych ludzi, których łączą wspólne zainteresowania, np. sport, wędkarstwo, turystyka itp.,
- unikać towarzystwa osób, które „uwielbiają” spędzać czas w dusznych pomieszczeniach, pełnych dymu, lubiących tego „popić”: nie zyskasz nic prócz „kaca” i straty pieniędzy,
- ludziom, którzy ciężko pracują fizycznie i w ciągu roku nie mają czasu na lekturę, zapisać się do biblioteki, czas spędzony z książką to świetny odpoczynek i duża przyjemność,
- nie zrażać się brakiem cudownej, słonecznej pogody, nawet w pochmurny dzień wycieczka połączona ze zwiedzeniem ciekawych miejsc, spacer w miłym towarzystwie są doskonałym wypoczynkiem,
- ludziom mającym zajęcie, wymagające dużego wysiłku umysłowego, — wypoczywać czynnie, tzn. chodzić na spacer, wiosłować, grać w piłkę itp. — stracić nadwagę, a zyskać kondycję,
- unikać alkoholu — jeżeli wieczór spędzisz przy kieliszku, nawet najstoneczniejszy ranek wyda ci się pochmurny i pozbawiony uroku.

*

JESLI JESTES W GÓRACH:

- mierz siły na zamiary, a więc nie wybieraj się od razu na długie i trudne wyprawy,
- zacznij od krótkich i nie męczących tras, potem, mając lepszą kondycję, łatwiej pokonasz i duże wzniesienia,
- chodź tylko wyznaczonymi szlakami i pamiętaj, że górskie wycieczki zawsze kryją w sobie momenty ryzyka,
- pamiętaj, że wygodne, odpowiednie obuwanie jest w górach konieczne — najlepsze są popularne „pionierki”,
- nie zapomnij wziąć na wycieczkę ciepłego swetra lub kurtki oraz płaszcz przeciwdeszczowego: pogoda w górach szybko się zmienia,
- nigdy nie idź na wycieczkę, jeśli poprzedniego dnia piłeś — alkohol odbiera siły, osłabia refleks, może stać się przyczyną wypadku.

JESLI JESTES NAD WODĄ:

- nie leż godzinami na słońcu, opalaj się stopniowo — zyskasz piękną i trwałą opaleniznę i nie będziesz „obłaził” ze skóry,
- kąp się w miejscach wyznaczonych, najlepiej tam, gdzie plaża jest strzeżona,
- masz kartę pływacką — korzystaj ze sprzętu pływającego, rób wyprawy kajakowe, uciekniesz od gwaru ludzkiego, odkryjesz słiczne zakątki,
- masz kartę wękarską, korzystaj z tego, że są jeszcze ryby, możesz złowić „taaką” sztukę,
- nigdy i pod żadnym pozorem nie wchodź do wody, będąc pod wpływem alkoholu — to śmiertelne niebezpieczeństwo.

„SEZAMIE OTWÓRZ SIĘ”

To nie tylko zakłęcie wykorzystywane w bajkach do otwierania ukrytych i niedostępnych skarbow, lecz i nazwa nowej atrakcyjnej imprezy przygotowanej przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Gospodarki Turystycznej „Karkonosze” w Jeleniej Górze, a oferowanej wszystkim tym, którzy czynnie pragną spędzić wolny czas, z przewodnikiem — geologiem poszukując skarbow ziemi.

Również z inicjatywy WPGT „Karkonosze” wydano „Informator dla amatora — poszukiwacza złota, kamieni szlachetnych i ozdobnych”, którego autorem jest dr Andrzej Grodzicki. Zawiera on opis terenów, gdzie występują piaski złotonośne i miejsc gdzie należy ich szukać. Opisuje sprzęt służący do poszukiwań złota i innych minerałów, oraz sposoby przepłukiwania piasków i żwirów, jak i miejsca występowania złota w potokach karkonoskich w okolicy Szklarskiej Poręby, Karpacza, Jeleniej Góry i Świeradowa.

Złotonośne piaski i żwiry występowały przede wszystkim wzdłuż dolin rzecznych; Bobru, Kaczawy, Łomnicy, Kwisy, Izeiry, oraz ich dopływów. Jeszcze dzisiaj przy odrobinie szczęścia można odkryć ślady ich występowania. Jednak znacznie łatwiej jest znaleźć w całych Sudetach różnego rodzaju kamienie szlachetne i ozdobne. Występują tu między innymi: granity, topazy, spinele, cyrkonie, korundy, beryle i akwamaryny, imlenit, ametysty, agaty, skalenie ozdobne, lidyty i jaspisy, karneole, kasyteryt, alabaster, lignity oraz wiele innych.

W „Informatorze” dr A. Grodzicki pisze:

„Zbieranie minerałów staje się w naszym kraju zajęciem coraz bardziej popularnym. Zalety tego zwyczaju są oczywiste. Poznaje się bogactwo własnego regionu, pogłębia się wiedzę przyrodniczą i ogólną. Dla wielu ludzi tworzy wypoczynek i przygoda związana z prowadzeniem poszukiwań są niezastąpioną formą spędzenia wolnego czasu”.

„Śląsk, będący najbogatszą w surowce naturalne dzielnicą Polski jest obszarem, na którym od

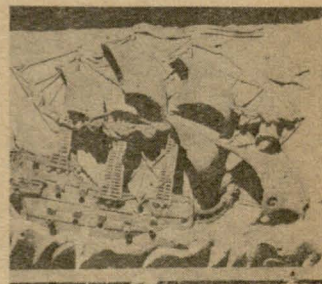
bardzo dawna rozwija się eksploatacja różnych kopalin. W średniowieczu jednym z najważniejszych bogactw Dolnego Śląska było złoto, którego wydobywanie miało przez pewien czas decydować o dominującej roli Śląska w dzielnicowym Państwie Polskim, oraz niepośrednio stanowiło o rozwoju kulturalnym i potencjalnym miast, które były właścicielami bogatych pól złotonośnych”.

Jednak by nie popadać w zbyt mi optyzmizm, w zakończeniu autor napisał:

„Obecnie koncentracje kruszczy w piaskach i żwirach potoków karkonoskich są zbyt małe, by mówić o jego eksploatacji, natomiast w ziarenka złota przez amatora — poszukiwacza napotyka na pewne trudności. Natomiast niewątpliwie są korzyści dla zdrowia wynikające ze spędzenia wolnego czasu na świeżym powietrzu w urzekającej scenierii karkonoskiej przyrody”.

Zgłoszenia chętnych przyjmuje Biuro Usług i Zakwaterowania WPGT „Karkonosze” przy pl. Ratuszowym 29a w Jeleniej Górze, tel. 239-45, 242-06 lub 265-97. Terminy do uzgodnienia z zainteresowanymi. Opłata — ok. 400 zł od osoby.

(zb)

Flakorzeźba w Lubaniu. „Dom pod okretem” w Lubaniu.
Fot. A. Schabowski

WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO

BOROWICE — wieś na terenie Karkonoszy, podlegająca administracyjnie Urzędowi Gminy w Podgórzynie. Leży na wysokości 650—700 m npm, w małej zalesionej kotlinie rzeczki Kaczy, nazywanej „Doliną Pięciu Potoków”, ponieważ tu uchodzą do Kaczy potoki: Granicznik, Borówka, Modrzyk i Jodiówka. Wieś powstała z małej osady leśnej, utworzonej w końcu I połowy XVII wieku i jest dziś miejscowością wczasową.

Według ludowych opowieści, założycielką osady była kobieta o imieniu Barbara, która przybyła tu podczas wojny trzydziestoletniej z pewnym dezerterskim oddziałem austriackim i na ziemi „w ilości potrzebnej do wyżywienia dwóch kóz” wybudowała pierwszą chatę, nazywaną „Domem Barbary”. Dlatego, powstałe później osiedle zostało nazwane „Domami Barbary”.

Północna część Borowic nosi nazwę Broniów.

Przez Borowice przebiega niebieski szlak turystyczny, wiodący z Miłkowa na Karkonoską Przełęcz.

BOROWINY — jeden z przysiółków wsi Skiba, podległy administracyjnie Urzędowi Miasta i Gminy w Leśnej. Borowiny leżą na wysokości około 420 m npm, pomiędzy potokiem Łużycą, a źródłami Złotniczki.

BOŻEJOWICE — długa na ok. 2 km wieś na wysokości 180—200 m npm przy granicy m. Bolesławiec i podległa Urzędowi Gminy w tym mieście. Do Bożejowic należy przysiółek o nazwie Rakowice, położony na północnym ich krańcu.

BOŻEJÓW — przysiółek wsi Jagodzin, podległy administracyjnie Urzędowi Miasta i Gminy w Węglińcu. Bożejów leży na południowym krańcu wsi, na wysokości około 170 m npm.

BOŻKOWICE — wieś na północnym brzegu Jeziora Leśniańskiego, na wysokości 270—300 m npm, przy drodze z Biedrzychowic do Leśnej.

Bożkowice podlegają Urzędowi Gminy w Olszynie.

BRATKÓW — wieś w północnej części tzw. Worka Turosszowskiego, leżąca na wysokości 220—280 m npm, nad Nysą Łużycką przy drodze ze Zgorzelca do Bogatyni i administracyjnie podlega Urzędowi Gminy w Bogatyni. Wieś jest podzielona na dwie prawie równe części potokiem Szkło, prawobrzeżnym dopływem Nysy Łużyckiej.

BRONIÓW — przysiółek wsi Borowice w Karkonoszach. Leży na północnym stoku Wierznicy nad potokiem Czerwonka (patrz Borowice). Jako górską osadą leśną istniał Broniów już w 1470 r. i nosił nazwę Bronysdorf (wieś Bronisza).

BRONKÓW — leżący nad potokiem Kamiennik przysiółek wsi Rzeszówek koło Świerzawy. Leży na wysokości ok. 300 m npm na terenie administrowanym przez Urząd Gminy w Świerzawie.

BRONOWIEC — wieś na terenie Puszczy Zgorzeleckiej, rozrzucona nad prawobrzeżnymi dopływami Czernej Wielkiej, Ośnicą i Sremem, na wysokości 160—180 m npm, w sąsiedztwie dużej wsi Parowa. Administracyjnie podlega Urzędowi Gminy w Osiecznicy.

BRUNÓW — wieś z przysiółkiem Brzezie, położona na prawym brzegu rzeki Bóbr na wysokości 200—240 m npm pod Brunowskimi Wzgórzami, przy drodze międzynarodowej E-14. Administracyjnie podlega Urzędowi Miasta i Gminy we Lwówku Śląskim.

W historii Ziemi Lwóweckiej zapisał się Antoni z Brunowa, który wzniecił bunt chłopów na Pogorzu Kaczawskim w II połowie XVI wieku, głosząc równość stanu chłopskiego z innymi stanami.

BRZEZIE — przysiółek wsi Brunów, położony przy granicy miasta Lwówek Śląski, na wysokości 220—240 m npm. Zachodnim swym krańcem dochodzi do międzynarodowej drogi E-14 (patrz Brunów).

BRZEZIE KARKONOSKIE — przysiółek wsi Miłków (gmina Podgórzyn) położony poniżej dworca kolejowego w Karpaczu,

przy granicy tego miasta, pomiędzy rzeką Łomnicą i rzeczką Łomniczka, na wysokości około 480—500 m npm. Na terenie Brzezia Karkonoskiego znajdują się dwie fabryki papieru, podległe Karkonoskim Zakładom Papierniczym w Jeleniej Górze.

BRZEZINIEC — wieś w Kotlinie Mirska (gmina Mirsk), rozciągnięta równolegle do brzegu Kwisy i linii kolejowej łączącej Mirsk z Gryfowem Śląskim, na wysokości około 340 m npm. Południowy krańec tej wsi dochodzi do granicy m. Mirska.

BRZEŻANY — nazwa północnego krańca wsi Szyszkowa nad Kwisą (gmina Leśna).

BRZEŻNA — najbardziej wysunięta na północ wieś województwa jeleniogórskiego na terenie Puszczy Zgorzeleckiej, na lewym brzegu rzeczki Czerna Mała, tuż przy granicy z województwem zielonogórskim. Leży na wysokości 130—140 m npm. Przez Brzeżną przechodzi droga łącząca Węglińiec z Iłową w województwie zielonogórskim.

BRZEŹNIK — wieś z przysiółkami Borek i Śmieszków na południowym krańcu Puszczy Bolesławieckiej, przy państwowej drodze T-22 leżąca pomiędzy Bolesławcem a Zembrzydowem, na wysokości 200—220 m npm.

BUCZEK — mała, ukryta w lasach Puszczy Bolesławieckiej kolonia domów wsi Krępnica (gmina Bolesławiec), oddalona około 3 km od tej wsi. Leży na wysokości około 190 m npm.

BUDKÓW — wysunięty ku północy przysiółek wsi Ławszowa (gmina Osiecznica). Leży przy granicy Puszczy Zgorzeleckiej z Puszcza Bolesławiecka, na prawym brzegu rzeki Bóbr, w odległości około 2 km od tej wsi, na wysokości około 150 m npm.

BUDNIKI — nieludniejąca już dziś w Karkonoszach mała górska wioska na północnym stoku Kowarskiego Grzbietu, nad potokiem Malina, przy granicy Lasów Państwowych w Karkonoskim Parku Narodowym. Uległa zniszczeniu w latach pięćdziesiątych naszego stulecia podczas poszukiwań tutaj rud uranu.

Według opowieści ludowych z ubiegłego stulecia, w Budnikach znajdowało się tylko 12 chat, a na sterwie kamieni nazwanej przez mieszkańców „Trzynastym Domem” ukazywał się „Król Złmij”. Dojście do Budnik prowadzi zielonym szlakiem turystycznym, który wiedzie z Wilczej Poręby (dzielnica Karpacza) na Przełęcz Okraj.

PIOTR HUBERSKI

Fot. archiwum

SZUKAJMY SKARBÓW

Poszukiwania skarbów na terenie naszego województwa mają bardzo stare tradycje, sięgające XII wieku. Wtedy to bowiem odkryto złoża rudy miedzi, które dały początek miejscowości Mniszków i Miedzianka, oraz złoża piasku złotonośnego w rejonie Lwówka Śląskiego (miejscowość Płóczka). Później nastąpiła penetracja Gór Izerskich i Karkonoszy przez śmiałych górników walońskich, oraz poszukiwaczy szlachetnych kamieni z Włoch. Dlatego do dziś mówi się, że sławny ród Medyceuszów z Florencji wzbogacił się na szlachetnych kamieniach przywiezionych z Karkonoszy przez Antoniego de Medicę, a Weneccjanin Jeremian Vincentius po powrocie z tych gór wybudował sobie bogaty pałac, nad wejściem którego kazał umieścić łacińską napis: „Montes Gigantei facerunt nos dominos”, co w tłumaczeniu na język polski brzmi: „Góry Olbrzymie (Karkonosze) uczyniły nas panami”. Również do dnia dzisiejszego w pałacu dożów weneckich można oglądać złoty kielich z umieszczonymi w jego dnie rubinami i napisem: „Góry Izery są moją ojczyzną”. Ta średniowieczna tradycja poszukiwania skarbów przetrwała przez wieki do dzisiaj, bo uczeni geolodzy nie negują istnienia w naszych górach przeróżnych odmian kamieni szlachetnych ani też tego, że dolnośląskie złoża piasków złotonośnych zostały całkowicie wyczerpane.

Dziś wielu ludzi znajduje czas na szukanie nie tylko minerałów, ale także śladów przeszłości i ma dość odwagi by zapuszczać się do wnętrza grot, jaskiń, skalnych szczelin, czy też podziemnych korytarzy, starając się wzbogacić naszą wiedzę, odnaleźć dowody przynależności Ziemi Dolnośląskiej do Polski, lub przywrócić krajowi zabytki sztuki zrabowane i wywiezione w okresie porobiorowym, lub w czasie ostatniej wojny. Bywają też i przypadkowi odkrywcy, którzy znajdują w ziemi numizmatyczne skarby sprzed lat, oraz śmiały ludzie, którzy nie zważając na wszelkie niebezpieczeństwa, zapuszczają się do odkrytych przez siebie starych podziemi, tajemniczych korytarzy, pełnych nietoperzy, pajęczyn, wilgoci i stęchłego powietrza, i których stropy grożą w każdej chwili zawaleniem. Szukają skar-

bów, a mianem tym określają wszystko co dotyczy człowieka i jego życia, tak w okresie przedhistorycznym jak w średniowieczu czy w czasach nowożytnych. Dlatego skarbem może być kość używana przed tysiącami lat jako narzędzie, kamienny nóż czy kamienna siekierka, dowolny detal biżuterii odlany z brązu, czy też nawet nieczynny zegar, wykonany przez zegarmistrza przy współpracy z kowalem, lub gliniany garnek, czy drewniana figurka licząca sobie tylko sto lat. Natomiast ogromnym skarbem mogą być monety z początków państwowości polskiej z napisem „Misico” (Mieszko), których mamy w Polsce tylko kilkadziesiąt, a także denar Bolesława Chrobrego, jakich dotychczas odnaleziono tylko około 120 sztuk.

Żadnych z okrytych wykopalisk nie wolno sobie przywłaszczać. Na podstawie dekretu o majątkach opuszczonych, wszystkie takie przedmioty stanowią własność społeczną i muszą zostać przekazane władzom państwowym, by znalazły swe miejsce w muzeach i laboratoriach badaczy przeszłości. Przywłaszczenie ich przez osoby prywatne grozi karą sadową na podstawie artykułu 262 § 3 Kodeksu Karnego za zabór mienia państwowego. Natomiast zgłoszenie władzom państwowym o odkryciu, powoduje wypłacenie zgłaszającemu odpowiednio wysokiego „znależnego” lub przyznanie mu nagrody rzeczowej.

Kogo należy powiadomić o odkryciu wszelkich znalezisk? Najlepiej byłoby poinformować Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, przy którym istnieje specjalna placówka interwencyjno-ratownicza, służąca pomocą i rada we wszystkich wypadkach odkryć zgłoszonych przez amatorów, tam gdzie jest potrzebna pomoc fachowca-archeologa. Można też zawiadomić: Urząd Konserwatorski, Urząd Naczelnika Miasta czy Gminy, najbliższy posterunek, lub patrol MO.

Należy jednak pamiętać, że wszelkie znaleziska należy pozostawić w miejscu ich odkrycia, nie wydobywać z ziemi, nie suszyć i nie oczyszczać. Wszystkie przedmioty drewniane i cerami-

czne kruszeją podczas suszenia i rozpadają się na bezużyteczne szczątki.

Na terenie naszego województwa jest wiele miejsc, gdzie zostały już odkryte skarby przeszłości. Lecz jeszcze więcej jest miejsc, gdzie według starych zapisów, legend, podań i ludowych opowieści znajdują się one je-

BARCINEK (gmina Stara Kamienica). Według informacji zawartej w niemieckiej książce z 1886 roku, w rejonie tej miejscowości znajdowała się w odległej przeszłości świątynia słowiańskiego boga Peruna. Istnieją nawet szczegóły dotyczące jej lokalizacji. Jedną z ludowych opowieści podaje, że w ogniu pożaru, który tę świątynię strawił, stopiło się srebro i złoto zdobiące posąg boga Peruna, stojący w jej wnętrzu. I do dziś znajduje się ono wraz z popiołami w ziemi.

BIAŁOGÓRZE (gmina Zgorzelec). W miejscu nazywanym obecnie „Husyckim Szańcem” ukryto skarb zrabowany z zamku w Nowogrodzcu. Został tam zakopany przez oddział husycki, broniący się przed wojskami Zygmunta Luksemburskiego.

BOLKÓW. W studni głodowej, znajdującej się w przyziemnej części baszty zamkowej, ukryte są od wielu wieków skarby zrabowane kupcom wędrującym z Rzymu przez Bolków nad Bałtyk. Skarby te były poszukiwane już w okresie średniowiecza. Świadczy o tym opowieść twierdząca, że jeden z zamkowych wojów kasztelana bolkowskiego zginął podczas tych poszukiwań. Jego postać została później wyrzeźbiona jednym z gotyckich wsporników kamiennych żeber sklepienia najbardziej reprezentacyjnej komnaty zamku. Dziś rzeźba ta leży pośród innych kamieni pod murem najmłodszego dziedzińca zamku bolkowskiego, w pobliżu bramy wejściowej na dziedzińiec główny.

szcze do dziś. Czekają na swych odkrywców, przechodzących często obok bez świadomości o ich istnieniu i o tym, że po odnalezieniu mogą przedstawiać dla historyków ogromną wartość.

Poniżej przekazujemy w skrócie wiadomości o niektórych z nich:

Ostatni raz szukali ukrytego w studni głodowej skarbu żołnierze carskiej armii rosyjskiej w 1813 roku, którzy stacjonowali w Bolkowie, goniąc pod dowództwem marszałka polnego M. I. Kutuzowa niedobitki armii Napoleona uchodzące spod Moskwy. Żołnierze ci wykuli w murze przyziemnia otwór o grubości około 4 m przez który dostali się do wnętrza studni głodowej, lecz wymarzonego skarbu nie znaleźli.

BOROWICE (gmina Podgórzyn). W rejonie tej małej, ukrytej pośród karkonoskich lasów miejscowości, znajdowała się w końcu XVIII wieku, obok grupy skalnej noszącej wówczas nazwę „Küchenkammer”, niewielka chałka myśliwska, której resztki zostały rozebrane w 1848 r. przez leśniczego Greulicha. Była ona miejscem gdzie zostały ukryte zgromadzone przez bandę rozbojników skarby. Jedynym śladem o istnieniu tych skarbów jest ludowa pieśń, śpiewana jeszcze w ubiegłym stuleciu przez jedną z mieszkanki Borowic o nazwisku Christiana Wolf, o pięknej Izabelli, zamordowanej w tej właśnie chałce przez zbrojów. Izabella, pod postacią kobiety bez głowy, strzeże do dziś skarbów. Według literatury niemieckiej, ostatnio widziano Izabellę w 1873 r. podczas próby prowadzenia wykopalisk.

BUDNIKI (gmina Kowary). W tej nielustniejącej już dziś górskiej wiosce w Karkonoszach, w ubiegłym stuleciu znajdowało się tylko dwanaście domów mieszkalnych, oraz sterta kamieni nazywana przez miejscową ludność

„Trzynastym Domem”. Na tej właśnie stercie często spotykano w tamtych czasach wypoczywającego w promieniach słońca „Króla Zmij” z małą, diamentową koroną na głowie i rzędem diamentów na grzbiecie. Strzegł on rzekomo skarbu znajdującego się tutaj w ziemi. Pochodzenie jego nie jest znane.

*

CHELMSKO ŚLĄSKIE (gmina Lubawka). W wodzie rzeczulki Mety lub Zadnej, na terenie Chełmska Śląskiego ukryty został skarb, wyniesiony na kilka chwil przed atakiem i zniszczeniem zamku przez wojska husyckie. Brak jest szczegółów na ten temat.

*

CHROŚNICA (gmina Jeżów Sudecki). Jak podaje tradycja ustna, wykute w kamieniu na zewnętrznej, wschodniej ścianie prezbiterium kościoła postacie zwierząt domowych są wskaźnikiem kierunku i odległości ukrycia relikwiarza darowanego temu kościołowi przez św. Jadwigę Śląską (Trzebnicką), żonę księcia dolnosląskiego Henryka Brodatego i matkę księcia Henryka Pobożnego. W relikwiarzu znajdować się miały kości stopy św. Elżbiety Turynskiej, siostrzenicy św. Jadwigi Śląskiej, córki węgierskiego króla Andrzeja II z Arpadów, zmarłej w 1213 roku. Według innej wersji relikwiarz ten miał zawierać złoty krzyż św. Jadwigi Śląskiej, noszony przez nią na habicie zakonnym, w czasie gdy była ksienią klasztoru cystersek w Trzebnicy. Cenny zakupu wykutych zwierząt wskazywać miały rzekomo, po przeliczeniu na odpowiednią miarę (stopy lub łokcie), odległość ukrycia relikwiarza od kościoła.

*

CICHA DOLINA koło Piechowic. Z tą zalesioną doliną, wcinającą się pomiędzy górę Sobiesz i górę Młynik, związane są liczne opowieści ludowe o pochodach kościotrupów, które co roku w Święto Zmarłych wychodziły z lasu i ukazywały się mieszkańcom Piechowic i Sobieszowa, a potem znikwały w jesiennych mgłach. Zjawisko to było oglą-

dane rzekomo do czasu gdy jakaś kobieta z Sobieszowa udała się do Cichej Doliny, odkopała gliniane naczynie ze złotymi monetami i za zdobyte pieniądze zakupiła dzwon do kościoła w Sobieszowie. Inne opowieści informują o dużej wsi z kościołem i karczmą, która w odległej przeszłości znajdowała się w tej dolinie, a która zniknęła z powierzchni ziemi na skutek wymarcia wszystkich jej mieszkańców na zarazę. Nigdy później wieś ta nie była odwiedzana ani też odbudowana przez okoliczną ludność w obawie przed rozniesieniem zarazy. Nie wyniesiono też z kościoła w tej wsi złotych naczyń liturgicznych, ani złotej monstrancji i do dziś przedmioty te znajdują się w ziemi.

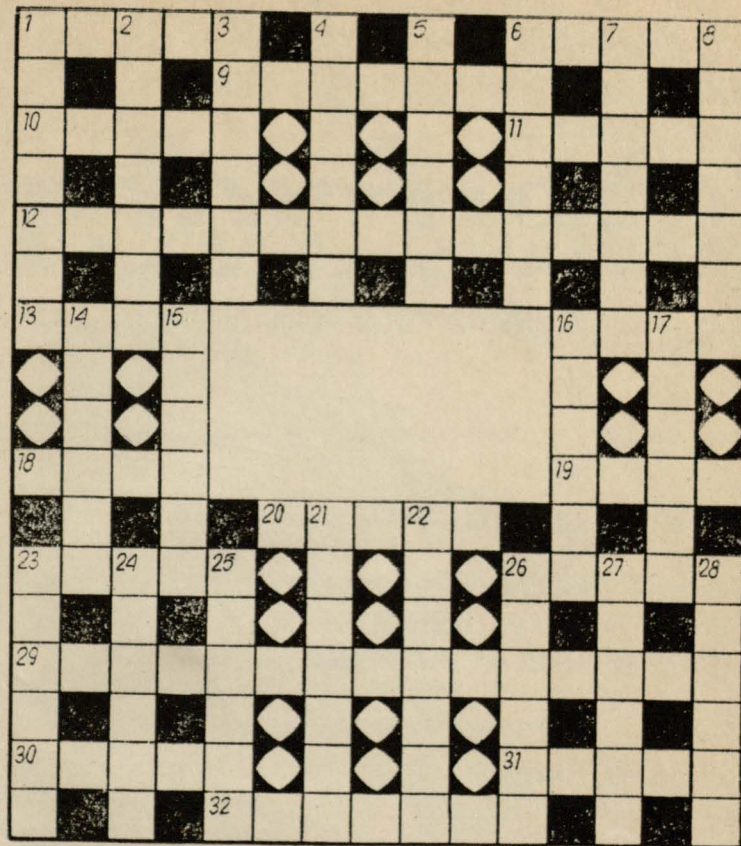
Według literatury niemieckiej, jeszcze w połowie XVIII wieku były widoczne w Cichej Dolinie sklepienia piwnicy karczmy, a nawet pamiętano jej właściciela, niejakiego Karola Zoappa. Interesujący jest fakt, że ok. 1960 r. ekipa polskich archeologów dokonała w Cichej Dolinie odkrycia śladów XIV-wiecznej huty szkła, najstarszej na Dolnym Śląsku i uznanej za jedną z najstarszych w Polsce. Próbkę szkła z tej huty oglądać można w Muzeum Okręgowym w Jeleniej Górze.

*

CIECHANOWICE (gmina Marciszów). Zachowała się do dziś informacja o ukryciu w I połowie XVII wieku na terenie Ciechanowic skarbu stanowiącego własność rodziny von Reichenbachów, właścicieli Ciechanowic. Ponadto zachował się rysunek wskazujący, że skarb ten został ukryty w jednej z trzech kopalni rudy miedzi na lewym brzegu rzeki Bóbr, dojsie do którego wiodło od pokutnego krzyża z a-u-e-rola, niegdyś stojącego w pobliżu brzegu rzeki. Jednak mimo posiadania owego planu niemożliwością jest dziś odnalezienie nieistniejącego już wejścia do kopalni mieszczącej skarb von Reichenbachów, ze względu na brak oznaczonego na planie krzyża.

opr. **ALEKSANDER WIACEK**

dalszy ciąg za miesiąc

Uwaga czytelnicy:

Zamówienia na prenumeratę „Informatora” na II półrocze 1982 roku zarówno od odbiorców indywidualnych jak i zbiorowych, przyjmuje Wojewódzki Dom Kultury.

CENA 10 ZŁ

